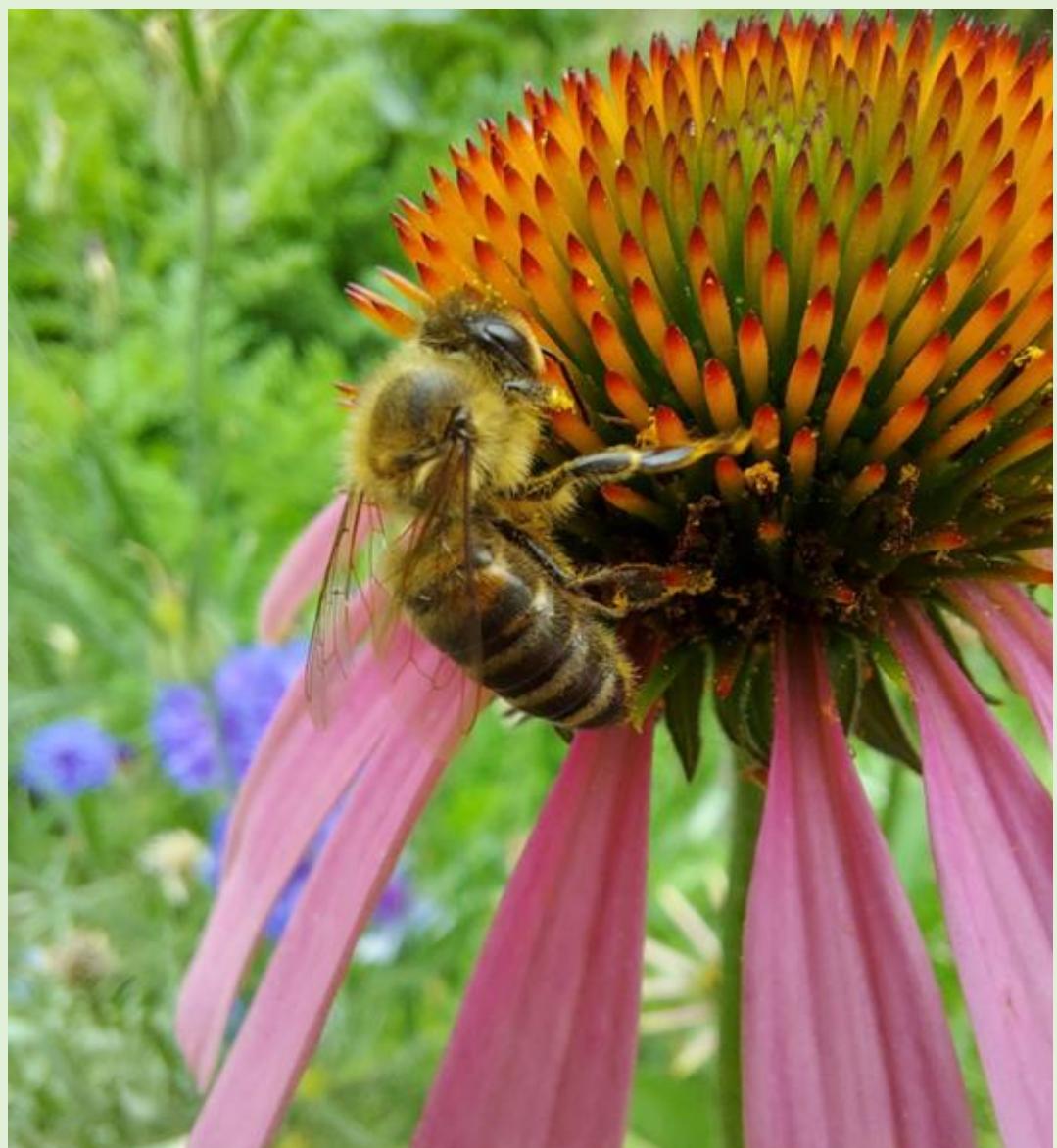

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo gospodarstva
i održivog razvoja
Zavod za zaštitu okoliša i prirode

Izvješće o prekograničnom prometu otpada u 2022. godini

KLASA: 351-01/23-29/8
URBROJ: 517-12-1-3-1-23-2

Izvješće o prekograničnom prometu otpada u 2022. godini

Izradila:
Gordana Vešligaj

Autor fotografije na naslovnici:
Gordana Vešligaj

Zagreb, prosinac 2023.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Radnička cesta 80, 10000 Zagreb, Hrvatska,
<https://mingor.gov.hr/>

Sadržaj

1. Sažetak.....	3
1.1. Prekogranični promet otpada koji podliježe notifikacijskom postupku	4
1.2. Prekogranični promet otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku	5
2. Zakonska osnova	6
3. Izvoz otpada koji podliježe notifikacijskom postupku.....	10
3.1. Analiza stanja za razdoblje od 2013. do 2022. godine	10
3.2. Izvoz otpada koji podliježe notifikacijskom postupku u 2022. godini	12
4. Uvoz otpada koji podliježe notifikacijskom postupku	20
4.1. Analiza stanja za razdoblje do 2022. godine.....	20
4.2. Uvoz otpada koji podliježe notifikacijskom postupku u 2022. godini	21
4.3. Provoz otpada koji podliježe notifikacijskom postupku kroz Republiku Hrvatsku	28
5. Izvoz otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku	29
5.1. Analiza stanja za razdoblje od 2013. do 2022. godine.....	29
5.2. Izvoz otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku u 2022. godini	30
6. Uvoz otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku	36
6.1. Analiza stanja za razdoblje od 2013. do 2022. godine.....	36
6.2. Uvoz otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku u 2022. godini.....	38
7. Poteškoće i nedostaci pri prekograničnom prometu otpada.....	45
7.1. Analiza mogućih poteškoća i nedostataka	45
7.2. Inspekcijski nadzori	49
7.3. Obveza povrata pošiljke.....	51
8. Zaključak	53
9. Prilozi	54
9.1. Postupci zbrinjavanja otpada (D) sukladno Zakonu o gospodarenju otpadom.....	54
9.2. Postupci uporabe otpada (R) sukladno Zakonu o gospodarenju otpadom.....	55
9.3. Kategorizacija za prekogranični promet otpadom sukladno Dodatku VIII. Pravilnika o gospodarenju otpadom	57
Popis priloga.....	59
Popis slika	60
Popis tablica	61

Popis kratica

EU	Europska Unija
Izvješće	Izvješće o prekograničnom prometu otpada u 2022. godini
Ministarstvo	Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja
OECD	Organizacija za ekonomsku suradnju i razvoj
PVC	Otpad od polivinil klorida
ROO	Registar onečišćavanja okoliša
Zakon	Zakon o gospodarenju otpadom (NN 84/2021)

1. Sažetak

Izvješće o prekograničnom prometu otpada u 2022. godini (u dalnjem tekstu: Izvješće) temelji se na podacima koji su prikupljeni izravno od tvrtki uvoznika i izvoznika otpada, kako je propisano Zakonom o gospodarenju otpadom¹ (u dalnjem tekstu: Zakon), a manjim dijelom iz Registra o onečišćavanju okoliša (u dalnjem tekstu: ROO) te iz Godišnjeg izvješća o radu inspekcije zaštite okoliša za 2022. godinu.

U Izvješću se daje pregled podataka o:

- izvozu otpada koji podliježe notifikacijskom postupku,
- uvozu otpada koji podliježe notifikacijskom postupku,
- postrojenjima koja imaju status postrojenja s prethodnim odobrenjem,
- provozu otpada koji podliježe notifikacijskom postupku,
- izvozu otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku i
- uvozu otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku.

Prekogranični promet u Republici Hrvatskoj sustavno se prati od 2004. godine s time da je uvoz otpada koji podliježe notifikacijskom postupku u Republiku Hrvatsku bio u potpunosti zabranjen do stupanja Republike Hrvatske u punopravno članstvo Europske Unije (u dalnjem tekstu: EU).

Općenito govoreći ukupni prekogranični promet otpada u Republici Hrvatskoj je imao trend laganog rasta do ulaska Republike Hrvatske u punopravno članstvo EU² nakon čega je uslijedio dvogodišnji pad, osobito izražen u prekograničnom prometu otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku, a koji se može povezati s promjenom zakonske regulative iz tog područja. Pri tome prekogranični promet otpada koji podliježe notifikacijskom postupku nastavlja rasti. Pad ukupnog prekograničnog prometa otpada zaustavljen je 2015. godine od kada postupno raste sve do 2021. godine da bi se tijekom 2022. godine zadržao na gotovo istoj razini odnosno bilježi se pad od nepunih 2 %. Navedeno odražava promjenu globalnih gospodarskih kretanja uzrokovanih ratom u Ukrajini koji je započeo početkom iste godine.

Tijekom 2022. godine izvezeno ukupno 1.021.607 t otpada od čega 62.732 t otpada koji podliježe notifikacijskom postupku i 958.875 t otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku. Što se tiče uvoza, ukupno je uvezeno 1.074.626 t otpada i to 115.399 t otpada koji podliježe notifikacijskom postupku i 959.228 otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku.

Nadalje, tijekom 2022. godine udio prekograničnog prometa otpada u kojem je Republika Hrvatska sudjelovala kao zemlja polazišta, odnosno odredišta, između Republike Hrvatske i drugih država članica EU iznosio je 53 % ukupnog prekograničnog prometa otpada Republike Hrvatske, između Republike Hrvatske i država članica OECD-a koje nisu istovremeno i članice EU 24 %, a udio prekograničnog prometa između Republike Hrvatske i trećih zemalja 23 %.

¹ Narodne novine, br. [84/2021](#)

² 2013. godina

1.1. Prekogranični promet otpada koji podliježe notifikacijskom postupku

Nakon značajnog pada koji je zabilježen 2020. godine kada je Mađarska zabranila uvoz mulja od obrade komunalnih otpadnih voda, izvoz otpada koji podliježe notifikacijskom postupku iz Republike Hrvatske 2021. godine ponovno je počeo rasti, a taj se rast nastavio i tijekom 2022. u porastu i to za 21 % u odnosu na godinu ranije. Pri tome se nisu značajno mijenjale količine onih vrsta otpada koje se svake godine redovito izvoze, za neke je dapače zabilježen i zamjetan pad izvezenih količina (npr. goriva iz otpada je izvezeno 17 % manje nego prethodne godine). Porastu izvezenih količina otpada koji podliježe notifikacijskom postupku najznačajnije je doprinio izvoz otpada od plastike u države koje nisu članice niti EU niti OECD-a³ (u dalnjem tekstu: treće zemlje) za koji je sukladno novim pravilima na razini EU i Baselske konvencije potrebna notifikacija (više u Poglavlju 2. Zakonska osnova). Sukladno navedenom, u razmjernoj količini bilježi se pad izvoza otpada od plastike koji ne podliježe notifikacijskom postupku.

Od ukupno izvezenih količina tijekom 2022. godine s najznačajnijim udjelima, osim otpada od plastike, sudjeluju iste vrste otpada kao i nekoliko prethodnih godina. To su gorivo iz otpada (20 %), otpad od plastike namijenjen oporabi u trećim zemljama (19 %), zatim otpadno tretirano drvo (19 %), miješani kruti ili tekući otpad od mehaničke obrade otpada, tekući ili kruti gorivi otpad koji sadrži opasne tvari (14 %) te otpadni olovni akumulatori, olovne baterije, olovne mrežice i akumulatorske ploče (10 %).

Kao i prethodnih godina izvoz neopasnog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku nadmašuje izvoz opasnog otpada (38.504 t neopasnog u odnosu na 24.227 t opasnog otpada)⁴.

U države članice EU izvezeno je 77 % od ukupne količine otpada koji podliježe notifikacijskom postupku, u države članice OECD-a koje nisu ujedno i države članice EU tijekom 2022. godine nije se izvozio takav otpad, dok je u treće zemlje izvezeno 23 % otpada koji podliježe notifikacijskom postupku. Najviše otpada izvezeno je u Austriju (57,5 %), a slijede Srbija (17,5 %), Njemačka (8 %) te Bosna i Hercegovina (5 %) dok je preostalih 12 % otpada koji podliježe notifikacijskom postupku izvezeno u Poljsku, Sloveniju, Mađarsku, Nizozemsku, Italiju i Francusku.

Što se tiče uvoza otpada koji podliježe notifikacijskom postupku zaustavljen je trend porasta te je u 2022. godini zabilježena gotovo jednaka količina kao i godinu dana ranije, odnosno 4.253 t (3,5 %) manje.

Od neopasnog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku, kao i prethodne godine, najviše se uvozilo otpadno tretirano drvo (41 % uvezenih količina neopasnog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku) i gorivi otpad – RDF (35 %). Inače, u odnosu na 2021. godinu, uvoz otpadnog tretiranog drveta bilježi neznatni porast od oko 1 %, a gorivog otpada pad od čak 12 %.

Nadalje, kao i prethodnih godina, najveće količine uvezenog opasnog otpada odnose se na otpadne olovne akumulatore, olovne baterije, olovne mrežice i akumulatorske ploče (43 % uvezenih količina opasnog otpada). Slijede otpadna mineralna ulja i emulzije za potrebe

³ Organizacija za ekonomsku suradnju i razvoj

⁴ Člankom 3. Uredbe (EZ-a) br. 1013/2006 definirane su vrste otpada koje podliježu notifikacijskom postupku prethodne pisane obavijesti i odobrenja, a taj otpad može biti opasan i neopasan.

energetske oporabe u cementnoj industriji (21 %), a u sve većoj količini iz godine u godinu u istu svrhu uvozi se miješani kruti ili tekući otpad od mehaničke obrade otpada, tekući ili kruti gorivi otpad koji sadrži opasne tvari (21 %). Muljevi koji sadrže opasne tvari čine 12 % uvezenih količina opasnog otpada, a uvezeni su u gotovo jednakoj količini kao i prethodne godine (1.007 t tijekom 2022. godine u odnosu na 1.015 t tijekom 2021.). U vrlo malim količinama na oporabu su uvezene otpadne organske kemikalije i pripravci koji sadrže opasne tvari (otpadne boje i lakovi, otpadna ljepila, organska otapala, razvijači i aktivatori, tekućine za ispiranje i matični lugovi i sl.), otpad koji sadrži živu (fluorescentne cijevi) te ostale otpadne baterije i akumulatori.

Od ukupne količine otpada koji podliježe notifikacijskom postupku nešto manje od 97 % je uvezeno iz država članica EU, a najviše iz Italije (65 % ukupnih količina), Slovenije (26 %) te Austrije (5 %). Iz država članica OECD-a koje nisu ujedno i države članice EU uvezeno je manje od 0,5 %, a iz trećih zemalja 3 % ukupno uvezenog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku.

1.2. Prekogranični promet otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku

Tijekom 2022. godine prekogranični promet otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku ostao je na približno jednakim razinama kao i godinu ranije, odnosno bilježi se neznatan pad i to nepuna 4 % za izvoz i oko 1 % uvoz.

Kao i prethodnih godina, 2021. godine se najviše izvozio otpad od metala (72 %) te otpad od papira i kartona (18 %). Ukupna prijavljena količina otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku izvezenog u 2022. godini iznosi 958.875 t, a najviše ga je izvezeno u Tursku (51 %), Sloveniju (16 %) i Italiju (11 %). Od ukupno izvezene količine otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku 43 % izvezeno je u druge države članice EU, 51 % u države članice OECD-a koje nisu ujedno i države članice EU, a 6 % u treće zemlje.

Što se tiče uvoza otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku, i tijekom 2022. godine najviše se uvozio otpad od metala (40 %), otpad iz termičkih procesa s 31 % te otpad od papira i kartona s 17 % ukupne količine uvezenog otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku. Ukupna prijavljena količina ovog otpada u 2022. godini iznosi 959.228 t, a jednako kao i prethodne godine najviše ga je uvezeno iz triju susjednih država Bosne i Hercegovine (38 %), Mađarske (17 %) te Slovenije (10 %). Od ukupno uvezene količine otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku 56 % uvezeno je iz drugih država članica EU, 1 % iz država članica OECD-a koje nisu ujedno i države članice EU, a 43 % iz trećih zemalja.

2. Zakonska osnova

Prekogranični promet otpada reguliran je europskom Uredbom (EZ-a) br. 1013/2006⁵ o pošiljkama otpada (u dalnjem tekstu: Uredba (EZ-a) br. 1013/2006) koja je za Republiku Hrvatsku stupila na snagu njezinim ulaskom u punopravno članstvo EU, 1. srpnja 2013. godine, te odredbama Glave XIII. Zakona. Također, budući da je Republika Hrvatska rubna država EU koja ima dugačku granicu s državama koje nisu članice EU, iskoristila je mogućnost iz članka 55. Uredbe (EZ-a) br. 1013/2006 i donijela nacionalnu Uredbu o graničnim prijelazima na području Republike Hrvatske preko kojih je dopušten uvoz otpada u Europsku uniju i izvoz otpada iz Europske unije⁶.

Sukladno Uredbi (EZ-a) br. 1013/2006, otpad u prekograničnom prometu dijeli se na otpad sa Zelenog popisa otpada (Prilozi III, IIIA i IIIB navedene Uredbe (EZ-a)), otpad sa Žutog popisa otpada (Prilozi IV i IVA) te na otpad nepopisan na Žutom niti na Zelenom popisu otpada.

Prekogranični promet otpada koji podliježe postupku prethodne pisane obavijesti i odobrenja (u dalnjem tekstu: notifikacijski postupak) sukladno članku 3. Uredbe (EZ-a) br. 1013/2006 pisanim odobrenjem odobrava Ministarstvo nadležno za zaštitu okoliša (u dalnjem tekstu: Ministarstvo). Notifikacijskom postupku podliježu pošiljke sljedećih vrsta otpada:

- svih vrsta otpada namijenjenog postupcima zbrinjavanja (D1-D15, Prilog 9.1.),
- ako su namijenjene postupcima uporabe (R1-R13, Prilog 9.2.):
 - otpad naveden u Prilogu IV, koji uključuje, *inter alia*, otpad naveden u prilozima II. i VIII. Baselskoj konvenciji,
 - otpad naveden u Prilogu IVA,
 - otpad koji nije klasificiran u jednu zasebnu stavku niti u jednom od Priloga III., IIIB, IV ili IVA,
 - mješoviti otpad koji nije klasificiran u jednu zasebnu stavku niti u jednom od Priloga III, IIIB, IV ili IVA, osim ako nije naveden u popisu iz Priloga IIIA.

Pošiljke sljedećih vrsta otpada namijenjenog uporabi podliježu zahtjevima o dostavi općih podataka utvrđenih u članku 18. Uredbe (EZ-a) br. 1013/2006, odnosno ne podliježu notifikacijskom postupku, ako količina otpada koji se otprema prelazi 20 kg:

- otpad iz Priloga III ili IIIB;
- mješavine, koje nisu klasificirane u jednu zasebnu stavku u Prilogu III, dvaju ili više vrsta otpada iz Priloga III, pod uvjetom da sastav tih mješavina ne umanjuje mogućnost njihove uporabe na način koji nije štetan za okoliš i pod uvjetom da su te mješavine navedene u Prilogu IIIA,

Prekogranični promet otpada izričito namijenjenog laboratorijskoj analizi radi procjene bilo njegovih fizikalnih ili kemijskih svojstava ili za utvrđivanje koliko je pogodan za postupke uporabe ili zbrinjavanja ne podliježe notifikacijskom postupku nego se umjesto toga

⁵ [Uredba \(EZ-a\) br. 1013/2006](#) Europskog parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2006. o pošiljkama otpada (SL L 190, 12.6.2006.)

⁶ Narodne novine, br. [6/2014](#)

primjenjuju postupovni zahtjevi iz članka 18. Uredbe (EZ-a) br. 1013/2006. Količina takvog otpada ne smije prelaziti 25 kg.

Nadalje, izvoz iz EU svog otpada namijenjenog zbrinjavanju izvan EU i EFTA⁷ je zabranjen. Zabranjen je i izvoz određenih vrsta otpada namijenjenog uporabi iz EU u treće zemlje i to:

- svih vrsta opasnog otpada, mješavina opasnog otpada i mješavina opasnog otpada s neopasnim,
- otpada popisanog u Prilogu II. Baselskoj konvenciji,
- otpada koje je država odredišta prijavila kao opasnog prema članku 3. Baselske konvencije,
- otpada čiji je uvoz u državi odredišta zabranjen te
- otpada za koji nadležno tijelo polazišta opravdano vjeruje da se u relevantnoj državi odredišta njime neće gospodariti na način prihvatljiv za okoliš.

Za otpad za koji nije *a priori* zabranjen izvoz iz EU, Europska komisija donijela je Uredbu Komisije (EZ-a) br. 1418/2007⁸ temeljenu na izjavama država koje nisu članice OECD-a, a vezano uz mogućnost uvoza na uporabu pojedine vrste otpada iz EU kao i informacije o eventualnom postupku kontrole u državi odredišta koji pritom treba slijediti. Svaka država koja nije članica OECD-a mogla je za pojedinu vrstu otpada odlučiti hoće li u potpunosti zabraniti uvoz, tražiti provođenje notifikacijskog postupka, odobriti uvoz bez dodatne kontrole ili odobriti uvoz uz provođenje drugih kontrolnih postupaka u skladu s primjenjivim nacionalnim propisima. Za izvoz otpada koji nije *a priori* zabranjen u države koje nisu dostavile svoje izjave Europskoj komisiji, primjenjuje se notifikacijski postupak.

Prekogranični promet otpada sa Zelenog popisa namijenjenog postupcima uporabe je slobodan unutar granica EU i EFTA te prema državama članicama OECD-a uz primjenu odredbi članka 18. navedene Uredbe (EZ-a).

Također, sukladno odredbama Uredbe (EZ-a) br. 1013/2006, zabranjen je uvoz otpada u EU iz država koje nisu članice OECD-a i/ili Baselske konvencije, a s kojima država članica EU nije pojedinačno zaključila bilateralni sporazum i dogovorila rješenja za uporabu konkretnog otpada u toj državi članici za slučaj da se tim otpadom u državi polazišta ne gospodari na način prihvatljiv za okoliš. Navedena zabrana ne primjenjuje se u vrijeme kriznih stanja ili rata.

Nadalje, sukladno zadnjim izmjenama Baselske konvencije, a posljedično i zakonodavstva EU vezanog za prekogranični promet otpada, **od 1. siječnja 2021.** godine **u prekograničnom prometu otpada od plastike** namijenjenog uporabi **unutar EU i EEA⁹** za neopasan otpad od plastike koriste se oznake EU3011 za čiste polimere i EU48 za popisane mješavine otpada od plastike, a takav otpad ne podliježe notifikacijskom postupku. Nepopisane mješavine i opasni otpad od plastike oznake AC300, kao i sav otpad od plastike namijenjen zbrinjavanju podliježe notifikacijskom postupku. Pri prekograničnom prometu otpada od plastike **između EU i**

⁷ Europsko udruženje za slobodnu trgovinu, a čine ga Lihtenštajn, Norveška, Island i Švicarska

⁸ [Uredba Komisije \(EZ\) br. 1418/2007](#) od 29. studenoga 2007. o izvozu određenog otpada namijenjenog za uporabu navedenog u Prilogu III. ili III.A Uredbi (EZ) br. 1013/2006 Europskog parlamenta i Vijeća u određene zemlje na koje se ne primjenjuje Odluka OECD-a o kontroli prekograničnog kretanja otpada (SL 316, 4.12.2007)

⁹ Europski ekonomski prostor, a čine ga Island, Norveška i Lihtenštajn

OECD-a otpad klasificiran pod stavkama AC300 i Y48 podliježe notifikacijskom postupku, a prekogranični promet neopasnog otpada od plastike klasificiranog pod oznakom B3011 ne podliježe notifikacijskom postupku. Izvoz ovakvog otpada iz EU na zbrinjavanje u neku od država članica OECD-a koje nisu ujedno i članice EU ili EFTA je zabranjen. Također, pri prekograničnom prometu otpada **EU s trećim zemljama** izvoz otpada od plastike klasificiranog pod stavkama A3210 i Y48 u treće zemlje je zabranjen dok je izvoz neopasnog otpada od plastike klasificiranog kao B3011 na uporabu u treće zemlje propisan Uredbom Komisije (EZ-a) br. 1418/2007. Uvoz otpada od plastike klasificiranog pod stavkama A3210 i Y48 podliježe, dok uvoz otpada od plastike klasificiranog kao B3011 na uporabu ne podliježe notifikacijskom postupku.

Otpad od polivinil klorida (u dalnjem tekstu: PVC) uključen u stavku EU3011, ali i u stavku Y48. Drugim riječima, otpad od PVC-a ne podliježe notifikacijskom postupku u prekograničnom prometu unutar EU i EEA, podliježe notifikacijskom postupku prekograničnom prometu između EU i država članica OECD-a, a izvoz u treće zemlje je zabranjen.

Nadalje, Zakonom je propisana obveza da je osoba koja obavlja prekogranični promet otpadom, kako za otpad koji podliježe notifikacijskom postupku tako i za otpad koji ne podliježe notifikacijskom postupku, dužna voditi e-ONTO¹⁰. Zakon također propisuje da osoba koja organizira pošiljku i/ili uvoznik/primatelj otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku s područja Republike Hrvatske kao i podnositelj obavijesti i/ili primatelj otpada koji podliježe notifikacijskom postupku s područja Republike Hrvatske ispunjava obvezu izvješćivanja o isporučenim i/ili primljenim vrstama i količinama otpada putem e-ONTO. **Do uspostave aplikacije za prekogranični promet otpadom, a sukladno prijelaznim i završnim odredbama Zakona, osoba koja je u prethodnoj kalendarskoj godini obavila prekogranični promet otpadom obvezna je do 1. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu dostaviti Ministarstvu izvješće o vrstama i količinama otpada koji je uvezla na, odnosno izvezla sa, teritorija Republike Hrvatske.**

Zakonom su propisane sljedeće zabrane:

- na teritorij Republike Hrvatske isporučiti opasni otpad, miješani komunalni otpad i ostatke od spaljivanja miješanog komunalnog otpada radi zbrinjavanja u skladu s člankom 11. stavkom 1. točkom (e) Uredbe (EZ-a) br. 1013/2006,
- na teritorij Republike Hrvatske isporučivati miješani komunalni otpad radi korištenja u energetske svrhe.

Nadalje, pravna ili fizička osoba – obrtnik koja posjeduje dozvolu za uporabu otpada koji podliježe notifikacijskom postupku može Ministarstvu podnijeti zahtjev za dobivanje statusa postrojenja s prethodnim odobrenjem za uvoz otpada koji podliježe notifikacijskom postupku, prema članku 14. stavku 1. Uredbe (EZ-a) br. 1013/2006. O utvrđivanju statusa postrojenja s prethodnim odobrenjem Ministarstvo donosi rješenje koje se izdaje za jednu ili više vrsta otpada za koje pravna ili fizička osoba – obrtnik ima dozvolu za uporabu otpada. Sukladno Zakonu status postrojenja s prethodnim odobrenjem može biti odobren na rok do deset godina. Pravna

10 Elektronički očeviđnik o nastanku i tijeku otpada - elektronički registar s mrežnom aplikacijom kojim se evidentiraju tokovi otpada na teritoriju Republike Hrvatske, a sadrži i sustav kontrole kvalitete te sljedivosti otpada. e-ONTO se vodi putem mrežne aplikacije Ministarstva i dio je informacijskog sustava gospodarenja otpadom.

ili fizička osoba – obrtnik dužna je do 1. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu dostaviti i izvješće o uvezenim količinama i vrstama otpada za koje je ishodila rješenje o statusu postrojenja s prethodnim odobrenjem.

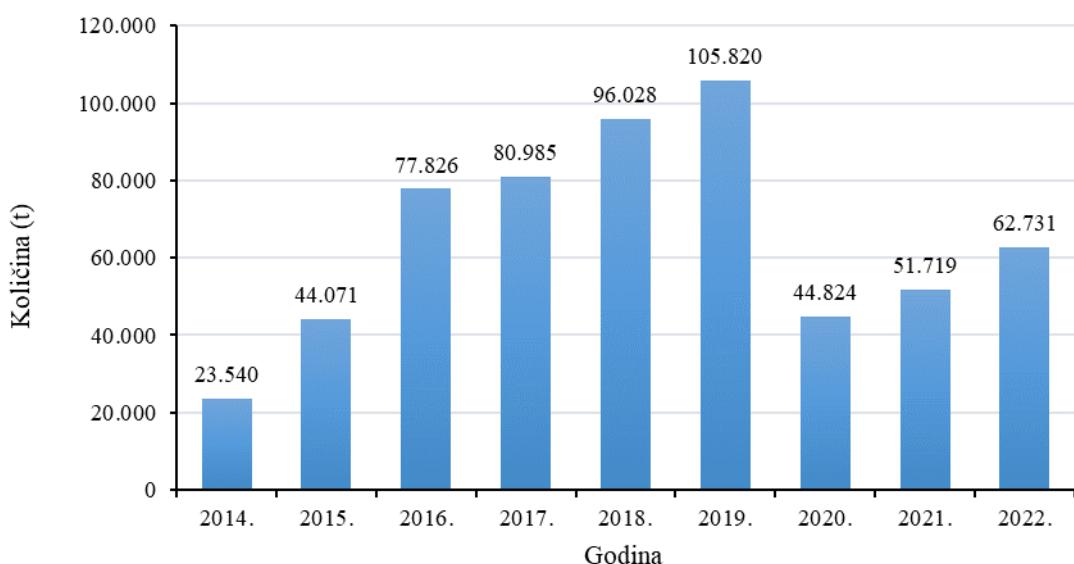
U slučaju kada se sukladno člancima 22. ili 24. Uredbe (EZ-a) br. 1013/2006 mora izvršiti povrat otpada u Republiku Hrvatsku, iz Republike Hrvatske ili kroz Republiku Hrvatsku, Ministarstvo izdaje suglasnost sukladno Zakonu.

3. Izvoz otpada koji podliježe notifikacijskom postupku

3.1. Analiza stanja za razdoblje od 2013. do 2022. godine

Od 2013. godine kada je Republika Hrvatska pristupila u punopravno članstvo EU pa sve do 2019. godine izvoz otpada koji podliježe notifikacijskom postupku imao je trend rasta. Taj rast osobito je bio izražen 2016. godine kada je izvoz porastao za oko 77 % u odnosu na prethodnu godinu. Razlog za ovakav skok bio je taj što su se iz Republike Hrvatske počele izvoziti značajne količine mulja od obrade komunalnih otpadnih voda na oporabu u Mađarsku, a te količine su rasle sve do 2019. godine. Tijekom 2020. godine Mađarska je zabranila uvoz ove vrste otpada te je posljedično i prestao izvoz istog iz Republike Hrvatske.

Od 2021. godine izvoz otpada koji podliježe notifikacijskom postupku iz Republike Hrvatske ponovno je u porastu i to za 15 % tijekom 2021. te dalnjih 21 % tijekom 2022. godine (Slika 3.1.1.).

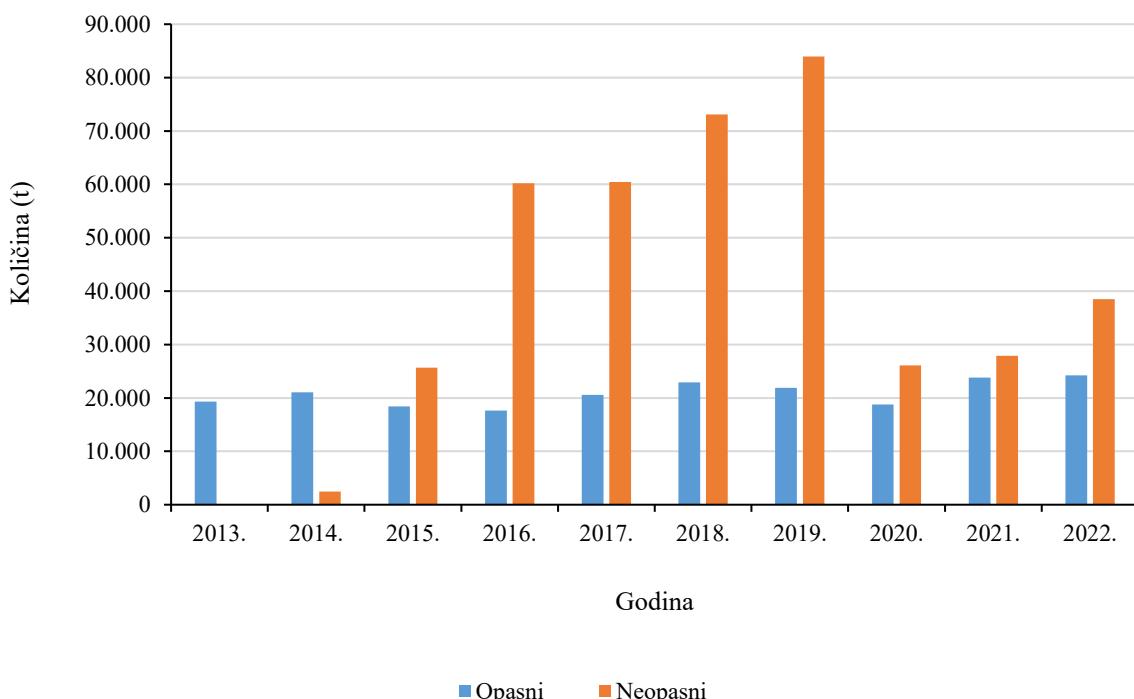

Slika 3.1.1. Izvoz otpada koji podliježe notifikacijskom postupku (opasni i neopasni) u razdoblju od 2013. do 2022. godine

I dok je porast izvoza tijekom 2021. godine bio posljedica značajnog porasta izvoza goriva iz otpada kao i izvoza otpada iz termičkih procesa koji sadrži opasne tvari, daljnji porast tijekom 2022. godine direktna je posljedica promjene EU zakonodavstva vezanog za prekogranični promet otpada od plastike. Naime, od 2021. godine otpad od plastike sa zelenog popisa otpada koji je namijenjen oporabi u trećim zemljama mora se izvoziti po notifikacijskom postupku umjesto uz primjenu postupovnih zahtjeva iz članka 18. Uredbe (EZ-a) br. 1013/2006. Stoga su i velike količine otpada od plastike prijavljene kao otpad koji podliježe notifikacijskom postupku dok se istovremeno bilježi pad količina takvog otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku. Osim navedenog, količine izvezenog goriva iz otpada pale su za 17 %, ali i dalje je ova vrsta otpada najzastupljenija u ukupnom izvozu s 20 % udjela. Također, tijekom 2022. godine za oko 880 t porastao je izvoz otpada iz termičkih procesa (čestice i prašina) koji sadrži opasne tvari te otpadnog tretiranog drveta, međutim kada se govori o postotnim udjelima radi se o porastu od 30 % za otpad od termičkih procesa, ali samo 8 % za

otpadno tretirano drvo koje je i dalje druga najzastupljenija vrsta otpada koji se izvozi notifikacijskim postupkom.

U razdoblju od 2013. do 2022. godine prosječno se godišnje izvozilo 20.856 t opasnog otpada¹¹ koji podliježe notifikacijskom postupku. Najveće količine izvezene su 2022. godine, 24.227 t, što je 2 % više nego prethodne, do tada rekordne, godine. Istovremeno, nakon naglog pada izvoza neopasnog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku 2020. godine, tijekom 2021. bilježi se lagani porast od 7 %. Tijekom 2022. godine bilježi se daljnji porast izvoza takvog otpada i to za 38 % u odnosu na godinu ranije (38.504 t tijekom 2022. godine u odnosu na 27.905 t tijekom 2021.). Međutim, ovaj skok u zabilježenim podacima direktno se može povezati s promijenjenim pravilima za prekogranični promet otpada od plastike – otprilike je za isti iznos pala količina izvezenog otpada od plastike koji ne podliježe notifikacijskom postupku te je ukupni izvoz otpada od plastike ostao na otprilike istoj razini kao i tijekom 2021. godine (više u Poglavlju 5.). Slijedom svega navedenog, ukupni prekogranični promet otpada koji podliježe notifikacijskom postupku nastavlja rasti (Slika 3.1.2.).

Slika 3.1.2. Usporedni prikaz izvoza opasnog i neopasnog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku u razdoblju od 2013. do 2022. godine

Kao i tijekom 2021. godine, i 2022. najviše se izvozilo gorivo otpada¹² (12.731 t, 20 % ukupno izvezenih količina otpada koji podliježe notifikacijskom postupku) te otpadno tretirano drvo¹³ (11.648 t, 19 %). Navedene dvije vrste otpada su i prethodnih godina sa značajnim udjelom

11 Člankom 3. Uredbe (EZ-a) br. 1013/2006 definirane su vrste otpada koje podliježu notifikacijskom postupku prethodne pisane obavijesti i odobrenja, a taj otpad može biti opasan i neopasan.

12 Ključni brojevi otpada 19 02 03, 19 12 10, 19 12 12, otpad nepopisan u Prilozima III, IIIA, IIIB i IV Uredbi (EZ-a) br. 1013/2006

13 Ključni brojevi otpada 03 01 05, 15 01 03, 17 02 01, 19 02 07, 20 01 38, oznaka otpada sukladno Prilogu IV Uredbi (EZ-a) br. 1013/2006 AC170

sudjelovale u ukupnim količinama izvezenog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku. Među prve tri najčešće izvožene vrste otpada našao se i otpad o plastike koji je namijenjen uporabi u trećim zemljama koji od 2021. godine podliježe notifikacijskom postupku. Njegov udio u ukupno izvezenim količinama otpada koji podliježe notifikacijskom postupku iznosi visokih 19 % (11.775 t).

Od opasnog otpada tijekom 2022. godine, kao i dvije godine ranije, najviše se izvozio miješani kruti ili tekući otpad od mehaničke obrade otpada, tekući ili kruti gorivi otpad koji sadrži opasne tvari¹⁴ (8.734 t, 14 % ukupnih količina) te otpadni olovni akumulatori, olovne baterije, olovne mrežice i akumulatorske ploče¹⁵ (6.191 t, 10 % ukupnih količina).

Tijekom 2022. bilo je 199 aktivnih odobrenja za izvoz otpada koji podliježe notifikacijskom postupku, a koja su ishodila ukupno 29 tvrtki. Od navedenog broja odobrenja 98 njih za 23 tvrtke izdano je u 2022. godini, dok je 101 odobrenje je preneseno iz prethodne dvije godine. Izvoz je realiziran prema 141 aktivnom odobrenju 23 tvrtke (71 %), dok 58 odobrenja (29 %) nije konzumirano. Također, šest tvrtki nije konzumiralo niti jedno od svojih aktivnih odobrenja. S obzirom na promjene u zakonodavstvu vezano uz izvoz otpada od plastike u treće zemlje, tijekom 2022. četiri su tvrtke ishodile odobrenja isključivo za takav prekogranični promet, a tri od njih su izvoz i realizirale.

3.2. Izvoz otpada koji podliježe notifikacijskom postupku u 2022. godini

Tijekom 2022. godine ukupno je izvezeno 62.731 t otpada koji podliježe notifikacijskom postupku, od čega 24.227 t (39 %) čini opasnii otpad. Ostatak u količini od 38.504 t (61 %) odnosi se na neopasan otpad koji podliježe notifikacijskom postupku.

Najveći izvoznik otpada koji podliježe notifikacijskom postupku u 2022. godini bila je tvrtka BTV TRUCK LOGISTIK d.o.o s udjelom od 19 % u ukupno izvezenom otpadu te tvrtka LOTUS 91 d.o.o. s udjelom od 15 %. Slijede tvrtke C.I.A.K. d.o.o. s udjelom od 11 %, te KEMIS TERMOCLEAN d.o.o. s udjelom od 10 % dok je 18 tvrtki u izvozu sudjelovalo s manje od po 10 %. Gorivi otpad činio je 20 % ukupnog izvoza, a slijedi otpad od plastike namijenjen uporabi u trećim zemljama te otpadno tretirano drvo s po 19 %.

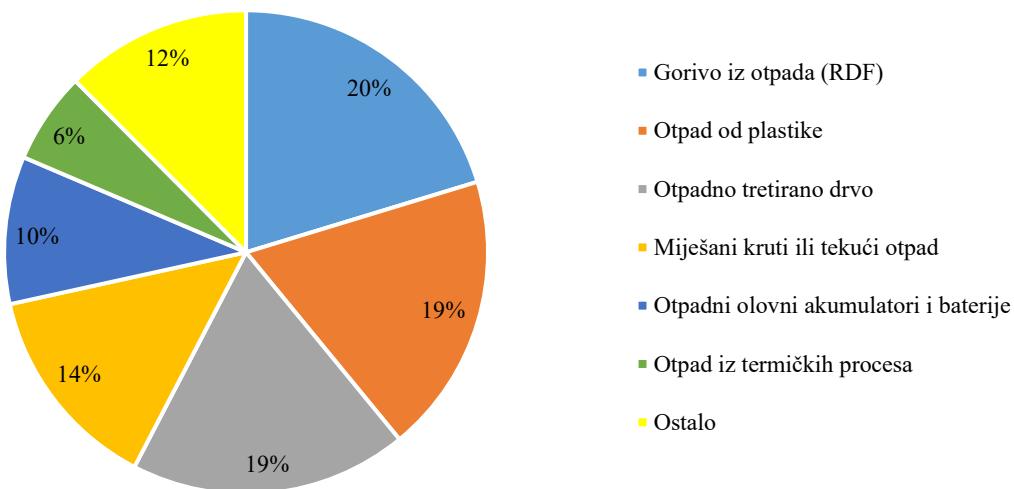
U države članice EU izvezeno je 48.573 t (77 %) od ukupne količine otpada koji podliježe notifikacijskom postupku od čega najviše u Austriju (57 % ukupne količine), u države članice OECD-a koje nisu ujedno i države članice EU tijekom 2022. godine nije se izvozio takav otpad, dok je u treće zemlje, Bosnu i Hercegovinu i Srbiju, izvezeno 14.158 t (23 %) otpada koji podliježe notifikacijskom postupku.

¹⁴ Ključni brojevi otpada 19 02 04*, 19 02 08*, 19 02 09*, 19 12 11*

¹⁵ Ključni broj otpada 16 06 01*

3.2.1. Izvoz po vrstama otpada

Gorivi otpad činio je 20 % u ukupno izvezenim količinama otpada koji podliježe notifikacijskom postupku tijekom 2022. godine (33 % od ukupnih količina neopasnog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku). Slijede otpad od plastike namijenjen oporabi u trećim zemljama i otpadno tretirano drvo koji su činili svaki po 19 % ukupnog izvoza (30 % od ukupnih količina neopasnog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku) pri čemu je otpada od plastike izvezeno neznatno više nego otpadnog tretiranog drveta (11.775 t plastike u odnosu na 11.648 t drva). Miješani kruti ili tekući otpad od mehaničke obrade otpada, tekući ili kruti gorivi otpad koji sadrži opasne tvari s udjelom od 14 % u ukupno izvezenim količinama otpada koji podliježe notifikacijskom postupku istovremeno je i najzastupljenija vrsta opasnog otpada (36 % od ukupnih količina opasnog otpada), a slijede otpadni olovni akumulatori, olovne baterije, olovne mrežice i akumulatorske ploče s udjelom od 10 % (26 % od ukupnih količina opasnog otpada). S udjelom većim od 5 % u ukupnom izvozu otpada koji podliježe notifikacijskom postupku sudjeluje još opasniti otpad iz termičkih procesa (6 % ukupnih količina, odnosno 16 % izvezenog opasnog otpada) (Slika 3.2.1.). Valja napomenuti da su tijekom 2020. i 2021. godine gorivi otpad, otpadno tretirano drvo, miješani kruti ili tekući otpad od mehaničke obrade otpada, tekući ili kruti gorivi otpad koji sadrži opasne tvari te otpadni olovni akumulatori, olovne baterije, olovne mrežice i akumulatorske ploče, činile većinu (85 %) izvoza otpada koji podliježe notifikacijskom postupku.

Slika 3.2.1. Izvezene vrste otpada koji podliježe notifikacijskom postupku (opasni i neopasni) u 2022. godini

Od najzastupljenijih vrsta neopasnog¹⁶ otpada koji podliježe notifikacijskom postupku gorivi otpad najviše se izvozio u Austriju (70 %) te manje u Bosnu i Hercegovinu (19 %) i Mađarsku (11 %) i to na energetsku uporabu postupkom R1. Otpadno tretirano drvo se izvozilo u Austriju na postupak uporabe R3¹⁷. Nadalje, od najzastupljenijih vrsta opasnog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku, oko 80 % miješanog krutog ili tekućeg otpada od mehaničke obrade otpada, tekućeg ili krutog gorivog otpada koji sadrži opasne tvari izvezeno je u Austriju, a 20 %

¹⁶ Člankom 3. Uredbe (EZ-a) br. 1013/2006 definirane su vrste otpada koje podliježu notifikacijskom postupku prethodne pisane obavijesti i odobrenja, a taj otpad može biti opasan i neopasan.

¹⁷ Popis postupaka uporabe nalazi se u Prilogu 9.2.

u Njemačku. Ovaj otpad izvozio se na postupke oporabe R3 i R4 kao i zbrinjavanja D10¹⁸. Otpadni olovni akumulatori, olovne baterije, olovne mrežice i akumulatorske ploče izvozili su se na postupak oporabe R4 u Austriju (73 %) i u Sloveniju (27 %). Pregled količina izvezenog neopasnog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku u 2022. godini prikazan je u Tablici 3.2.1., a opasnog u Tablica 3.2.2.

Tablica 3.2.1. Količine izvezenog neopasnog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku u 2022. godini

Naziv otpada	Ključni broj otpada	Država odredišta	Postupak oporabe/zbrinjavanja	Realizirana količina (t)	% od ukupno izvezene količine otpada
Gorivi otpad	19 02 03, 19 12 10, 19 12 12	Austrija, Bosna i Hercegovina, Mađarska	R1, R12	12.731,49	20,3 %
Otpad od plastike	07 02 13, 15 01 02, 19 12 04, 20 01 39	Bosna i Hercegovina, Srbija	R3, R13	11.774,52	18,8 %
Otpadno tretirano drvo	03 01 05, 15 01 03, 17 02 01, 19 02 07, 20 01 38	Austrija	R3	11.648,21	18,6 %
Ostali miješani otpad	19 10 06	Italija, Njemačka	R4	1.400,74	2,2 %
Ostaci na sitima i grabljkama te otpad iz pjeskolova	19 08 01	Austrija	R1	785,90	1,2 %
Otpadni farmaceutski proizvodi i lijekovi, otpad iz farmaceutske industrije	18 01 09	Njemačka	R1	71,50	0,1 %
Ostali muljevi	04 02 20	Austrija	R1	49,62	0,1 %
Otpadne organske kemikalije i pripravci koji sadrže opasne tvari (otpadne boje i lakovi, otpadna ljepila, organska otapala, razvijači i aktivatori, tekućine za ispiranje i matični lugovi i sl.)	08 04 10, 16 03 06	Austrija, Mađarska	R1, D9	42,26	0,1 %
UKUPNO:				38.504,24	61,4 %

18 Popis postupaka zbrinjavanja nalazi se u Prilogu 9.1.

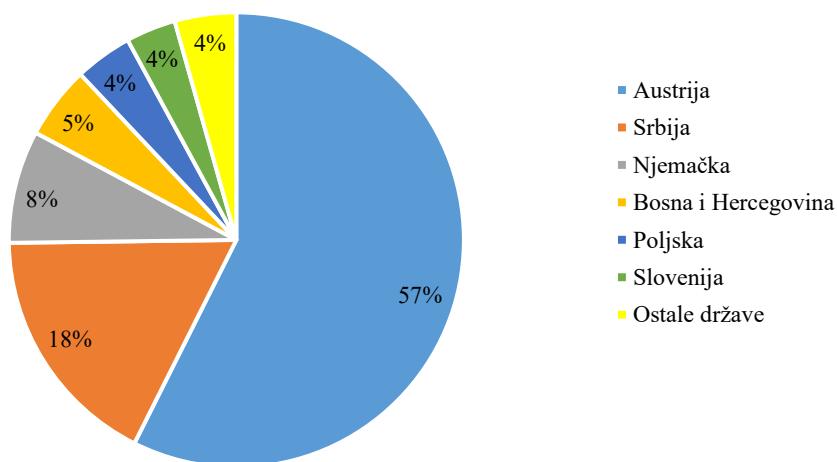
Tablica 3.2.2. Količine izvezenog opasnog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku u 2022. godini

Naziv otpada	Ključni broj otpada	Država odredišta	Postupak uporabe/zbrinjavanja	Realizirana količina (t)	% od ukupno izvezene količine otpada
Miješani kruti ili tekući otpad od mehaničke obrade otpada, tekući ili kruti gorivi otpad koji sadrži opasne tvari	19 02 04*, 19 02 08*, 19 02 09*, 19 12 11*	Austrija, Njemačka	R3, R4, D10	8.733,53	13,9 %
Otpadni olovni akumulatori, olovne baterije, olovne mrežice i akumulatorske ploče	16 06 01*	Austrija, Slovenija	R4	6.190,51	9,9 %
Otpad iz termičkih procesa (čestice i prašina) koji sadrži opasne tvari	10 02 07*, 10 04 01*	Njemačka, Poljska	R4, D12	3.832,84	6,1 %
Otpadne anorganske kemikalije koje se sastoje od opasnih tvari ili ih sadrže (laboratorijske kemikalije, otpadne kiseline i njihove soli, lužine i sl.)	06 01 01*, 06 01 02*, 06 01 03*, 06 01 04*, 06 01 05*, 06 01 06*, 06 02 01*, 06 02 03*, 06 02 04*, 06 02 05*, 09 01 01*, 09 01 02*, 09 01 03*, 09 01 04*, 09 01 05*, 09 01 13*, 10 01 09*, 11 01 05*, 11 01 06*, 11 01 07*, 11 01 11*, 11 03 01*, 11 03 02*, 11 01 13*, 11 01 98*, 11 05 04*, 16 03 03*, 16 05 06*, 16 05 07*, 16 05 08*, 16 05 09, 16 06 06*, 16 09 01*, 16 09 04*, 18 01 06*, 18 01 07, 18 02 05*, 18 02 06, 20 01 14*, 20 01 15*, 20 01 17*	Austrija, Nizozemska, Njemačka, Slovenija	R4, R5, R6, D9, D10, D12	2.425,42	3,9 %
Otpadne organske kemikalije i pripravci koji sadrže opasne tvari (otpadne boje i lakovi, otpadna ljepila, organska otpalapa, razvijajući i aktivatori, tekućine za ispiranje i matični lugovi i sl.)	04 02 14*, 04 02 16*, 04 02 17, 07 01 04*, 07 02 04*, 07 03 04*, 07 04 04*, 07 05 04*, 07 06 04*, 07 07 04*, 08 01 11*, 08 01 12, 08 01 13*, 08 01 15*, 08 01 16, 08 01 17*, 08 01 18, 08 01 19*, 08 01 20, 08 01 21*, 08 03 07, 08 03 08, 08 03 12*, 08 03 13, 08 03 14*, 08 03 15, 09 01 03*, 14 06 02*, 14 06 03*, 20 01 13*, 20 01 27*, 20 01 28	Austrija, Mađarska, Njemačka	R1, R2, D9, D10	1.062,32	1,7 %
Istrošeni katalizatori koji sadrže opasne tvari	16 08 02*	Nizozemska	R8	852,13	1,4 %
Ostali muljevi	11 01 09*	Austrija	D9	522,78	0,8 %
Ambalaža koja sadrži ostatke opasnih tvari ili je onečišćena opasnim tvarima, zauljeni otpad	15 01 10*, 15 02 02*, 16 01 07*, 16 05 04*	Austrija, Nizozemska	R3, R4, R7, D10	244,26	0,4 %

Naziv otpada	Ključni broj otpada	Država odredišta	Postupak oporabe/zbrinjavanja	Realizirana količina (t)	% od ukupno izvezene količine otpada
uključujući uljne filtre, ambalažu pod tlakom					
Otpadni farmaceutski proizvodi i lijekovi, otpad iz farmaceutske industrije	07 05 13*, 07 05 14, 16 03 05*, 16 03 06, 18 01 08*, 18 01 09, 18 02 07*, 18 02 08, 20 01 31*, 20 01 32	Austrija, Njemačka	D10	184,58	0,3 %
Ostale otpadne baterije i akumulatori (uključujući prijenosne i nesortirane)	20 01 33*	Francuska, Njemačka	R4, R12	115,12	0,2 %
Pesticidi i drugi biocidi	02 01 08*, 02 01 09, 06 13 01*, 07 04 13*, 20 01 19*	Austrija	D10	30,08	0,0 %
Istrošeni voskovi i masti	12 01 12*	Njemačka	D10	19,34	0,0 %
Otpad koji sadrži klorofluorougljike, HCFC, HFC	14 06 01*	Njemačka	D10	7,63	0,0 %
Otpad koji sadrži živu	06 04 04*	Njemačka	D9	6,70	0,0 %
UKUPNO:				24.227,24	38,6 %

3.2.2. Izvoz prema državama odredišta

Kao i prethodne dvije godine, najveća količina otpada koji podliježe notifikacijskom postupku je i tijekom 2022. godine izvezena u Austriju (57 %, 36.006 t). Slijede Srbija (10.915 t, 17 %), Njemačka (5.027 t, 8 %) te Bosna i Hercegovina (3.243 t, 5 %). Pojedinačni udjeli manji od 5 % ukupne količine izvezeni su u Poljsku, Sloveniju, Mađarsku, Nizozemsku, Italiju i Francusku (Slika 3.2.2.).

Slika 3.2.2. Izvoz otpada koji podliježe notifikacijskom postupku (opasni i neopasni) u 2022. godini prema državi odredišta

Neopasni otpad koji podliježe notifikacijskom postupku najviše se izvozio u Austriju (21.401 t, 56 %) i Srbiju (10.915 t, 28 %), a manje količine u Bosnu i Hercegovinu, Mađarsku Njemačku i Italiju (Tablica 3.2.3.). Ako promatramo isključivo izvoz opasnog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku, isti se također najviše izvozio u Austriju (14.605 t, 60 %), Njemačku (3.741 t, 15 %), Poljsku (2.569 t, 11 %) te Sloveniju (2.226 t, 9 %) dok su znatno manje količine izvezene u Nizozemsku, Mađarsku i Francusku. (Tablica 3.2.4.).

Tablica 3.2.3. Države u koje se izvozio neopasni otpad koji podliježe notifikacijskom postupku u 2022. godini

Država odredišta	Realizirana količina (t)	% od ukupne količine izvezenog neopasnog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku
Austrija	21.400,78	55,6 %
Srbija	10.914,82	28,4 %
Bosna i Hercegovina	3.243,44	8,4 %
Mađarska	1.472,96	3,8 %
Njemačka	1.286,46	3,3 %
Italija	185,78	0,5 %
UKUPNO:	38.504,24	100,0 %

Tablica 3.2.4. Države u koje se izvozio opasni otpad koji podliježe notifikacijskom postupku u 2022. godini

Država odredišta	Realizirana količina (t)	% od ukupne količine izvezenog opasnog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku
Austrija	14.605,08	60,3 %
Njemačka	3.740,91	15,4 %
Poljska	2.569,24	10,6 %
Slovenija	2.226,07	9,2 %
Nizozemska	863,34	3,6 %
Mađarska	176,98	0,7 %
Francuska	45,62	0,2 %
UKUPNO:	24.227,24	100,0 %

3.2.3. Izvoz po tvrtkama izvoznicama

Najveći izvoznik otpada koji podliježe notifikacijskom postupku u 2022. godini, već treću godinu za redom, bila je tvrtka BTV TRUCK LOGISTIK d.o.o. koja je izvezla 11.648 t, odnosno 19 % ukupne količine. Tvrta BTV TRUCK LOGISTIK d.o.o. izvozila je isključivo neopasni otpad koji podliježe notifikacijskom postupku, odnosno otpadno tretirano drvo. Za ovom tvrtkom po ukupnoj količini izvezenog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku slijedi tvrtka LOTUS 91 d.o.o. s 9.684 t, odnosno 15 % ukupne količine. I ova tvrtka izvozila je isključivo neopasni otpad i to otpad od plastike namijenjen uporabi u trećim zemljama. Još su dvije tvrtke imale pojedinačni udio u ukupnom izvozu otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku veći od 10 % i to C.I.A.K. d.o.o. (6.659 t, 11 %) te KEMIS

TERMOCLEAN d.o.o. (6.305 t, 10 %). Pri tome je tvrtka C.I.A.K. d.o.o. izvezla 6.577 t opasnog i 82 t neopasnog otpada, a tvrtka KEMIS TERMOCLEAN d.o.o. je izvezla 3.352 t opasnog otpada i 2.953 t neopasnog. Preostalih 18 tvrtki koje su izvozile otpad koji podliježe notifikacijskom postupku sudjelovale su u ukupno izvezenim količinama s pojedinačnim udjelima manjim od 10 %. Detaljni podaci o tvrtkama izvoznicama neopasnog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku kao i izvoznicama opasnog otpada u 2022. godini prikazani su u Tablicama 3.2.5. i 3.2.6.

Tablica 3.2.5. Izvoznici neopasnog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku u 2022. godini

Naziv tvrtke	Realizirana količina (t)	% od ukupne količine neopasnog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku
BTV TRUCK LOGISTIK d.o.o.	11.648,21	30,3 %
LOTUS 91 d.o.o.	9.684,90	25,2 %
REMONDIS MEDISON d.o.o.	5.514,10	14,3 %
KEMIS TERMOCLEAN d.o.o.	2.953,29	7,7 %
SEKUNDAR USLUGE d.o.o.	2.515,40	6,5 %
UNIJAPLAST d.o.o.	2.011,08	5,2 %
KEMOKOP d.o.o.	1.808,12	4,7 %
CE-ZA-R centar za reciklažu d.o.o.	1.169,40	3,0 %
MÜLL-TRANS d.o.o.	575,62	1,5 %
SPECTRA-MEDIA d.o.o.	231,34	0,6 %
ACCUMULAR d.o.o.	139,84	0,4 %
C.I.A.K. d.o.o.	82,02	0,2 %
EKO-FLOR PLUS d.o.o.	78,54	0,2 %
TRINDUS EKSPERT d.o.o.	68,84	0,2 %
IND-EKO d.o.o.	23,54	0,1 %
UKUPNO:	38.504,24	100,0 %

Tablica 3.2.6. Izvoznici opasnog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku u 2022. godini

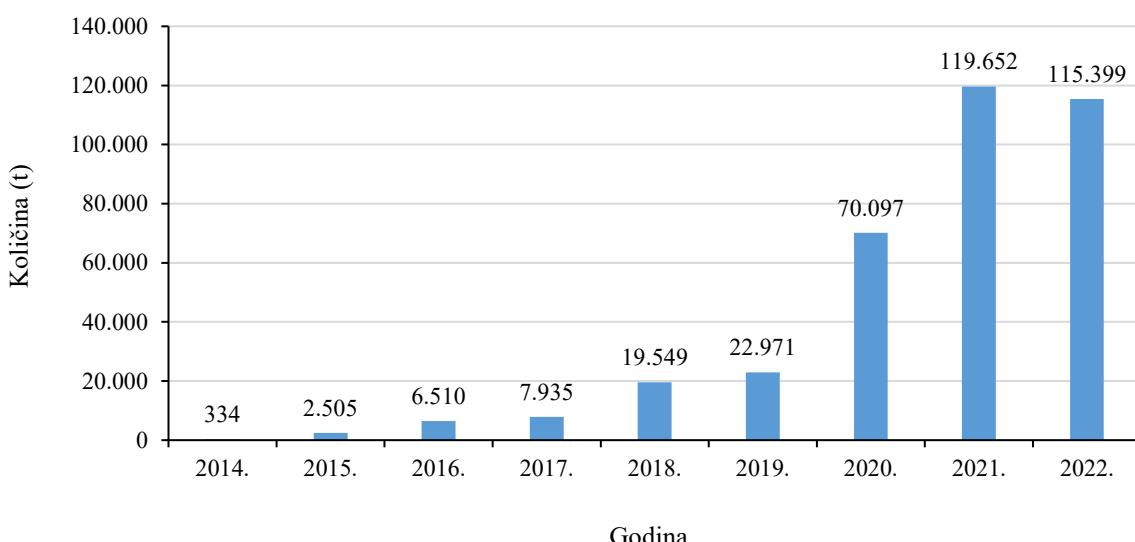
Naziv tvrtke	Realizirana količina (t)	% od ukupne količine opasnog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku
C.I.A.K. d.o.o.	6.577,03	27,1 %
KEMOKOP d.o.o.	3.653,62	15,1 %
KEMIS TERMOCLEAN d.o.o.	3.351,78	13,8 %
FRIŠ d.o.o.	3.045,53	12,6 %
ABS SISAK d.o.o.	2.569,24	10,6 %
METIS d.d.	2.549,86	10,5 %
BATERIJA-TAB HRVATSKA d.o.o.	987,65	4,1 %
NFS-CINK d.o.o.	630,18	2,6 %
CIAN d.o.o.	385,14	1,6 %

Naziv tvrtke	Realizirana količina (t)	% od ukupne količine opasnog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku
ITALIKACINK d.o.o.	229,78	0,9 %
ACCUMULAR d.o.o.	176,98	0,7 %
IND-EKO d.o.o.	70,44	0,3 %
UKUPNO:	24.227,24	100,0 %

4. Uvoz otpada koji podliježe notifikacijskom postupku

4.1. Analiza stanja za razdoblje do 2022. godine

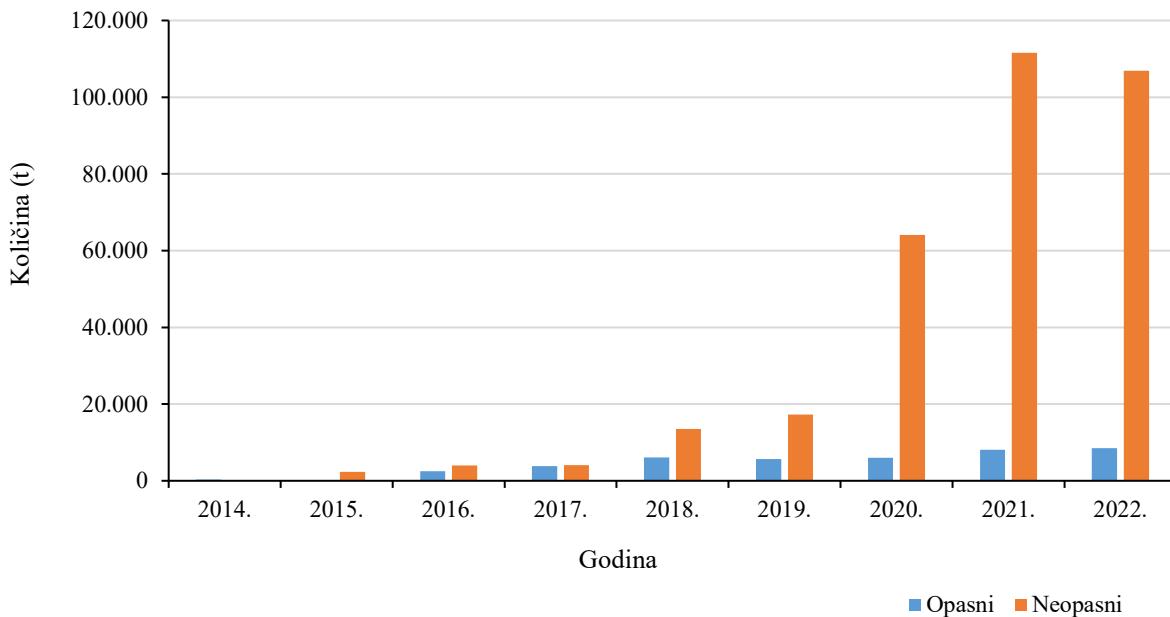
Uvoz otpada koji podliježe notifikacijskom postupku u RH bio je u potpunosti zabranjen do pristupanja RH u članstvo EU nakon čega je u skladu s odredbama Uredbe (EZ) br. 1013/2006 o pošiljkama otpada dopušten za otpad namijenjen oporabi. Realiziran je po prvi puta tijekom 2014. godine kada su iz Bosne i Hercegovine na postupak oporabe R12 uvezene olovne baterije u količini od 334 t. Od 2014. do 2021. godine uvoz otpada koji podliježe notifikacijskom postupku bio je u gotovo eksponencijalnom rastu da bi tijekom 2022. godine bila zabilježena stagnacija, odnosno blagi pad (< 4 %) uvezenih količina u odnosu na godinu ranije (Slika 4.1.1.).

Slika. 4.1.1. Uvezene količine otpada koji podliježe notifikacijskom postupku (opasni i neopasni) u razdoblju od 2014. do 2022. godine

Valja napomenuti da je tijekom 2022. godine zabilježen blagi pad količina u svim segmentima prekograničnog prometa otpada osim kod izvoza otpada koji podliježe notifikacijskom postupku, što je obrazloženo u prethodnom poglavlju, kao i blagi pad ukupnih količina otpada u prekograničnom prometu. Iz navedenog se može zaključiti da je Republika Hrvatska postigla svoj optimum prekograničnog prometa otpada te se u predstojećem razdoblju više ne očekuju velika odstupanja izvezenih i uvezenih količina.

Kao i 2021. godine tijekom 2022. se najviše uvozilo otpadno tretirano drvo (43.468 t, 38 % ukupnih količina uvezenog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku) na oporabu postupkom R3, a za njim slijedi gorivo iz otpada (37.778 t, 33 %). Sve ostale vrste otpada koji podliježe notifikacijskom postupku, a koje su se tijekom 2022. godine uvozile u Republiku Hrvatsku, u ukupno uvezenim količinama sudjelovale su s manje od 10 %. Kao i prethodnih godina uvoz neopasnog znatno nadmašuje uvoz opasnog otpada (106.889 t neopasnog u odnosu na 8.509 t opasnog otpada). Slika 4.1.2. prikazuje usporedni prikaz uvoza opasnog i neopasnog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku u razdoblju od 2014. do 2022. godine.

Slika 4.1.2. Usporedni prikaz uvoza opasnog i neopasnog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku u razdoblju od 2014. do 2022. godine

Tijekom 2022. godine dvanaest tvrtki imalo je 145 aktivnih odobrenja za uvoz otpada koji podliježe notifikacijskom postupku, a jedanaest ih je realiziralo barem jedno od svojih odobrenja. Uvoz je realiziran po ukupno 107 (74 %) odobrenja dok je 38 ostalo neiskorištenih. Među uvoznicima bilo je pet bioplinskih postrojenja od kojih je jedno prvi puta ishodilo odobrenje te dvije cementare, dva postrojenja za reciklažu otpada, jedno postrojenje za regeneraciju otapala kao i jedna drvoprerađivačka industrija koji su imali aktivna odobrenja i prethodne godine.

4.2. Uvoz otpada koji podliježe notifikacijskom postupku u 2022. godini

Kao i prethodne godine, najveći uvoznici otpada koji podliježe notifikacijskom postupku tijekom 2022. godine bile su tvrtke KRONOSPAN CRO d.o.o. s udjelom od 38 % ukupno uvezenog otpada, NEXE d.d. s udjelom od 29 % ukupno uvezenog otpada te HOLCIM (Hrvatska) d.o.o. s udjelom od 21 %. Preostalih osam uvoznika zajedno u ukupnom uvozu ovakvog otpada sudjelovali s oko 12 %. Najviše se uvozilo otpadno tretirano drvo¹⁹ s 38 % od ukupnog uvoza i gorivi otpad²⁰ s 33 %. Slijede muljevi od obrade komunalnih voda²¹ (8 %) te ostali muljevi²² (7 %). Pri tome je 50 % ukupnih količina (57.637 t) uvezeno na postupak uporabe R1²³, 47 % (53.686 t) na postupak R3, oko 3 % (3.716 t) na postupak R4, a ukupno manje od 1 % na postupke R2 (309 t), R5 (36 t) te privremene postupke R12 i R13 (4 t).

¹⁹ Ključni brojevi otpada 17 02 01, 03 01 05, 19 12 07, 20 01 38

²⁰ Ključni brojevi otpada 19 12 10, 19 12 12

²¹ Ključni broj otpada 19 08 05

²² Ključni brojevi otpada 03 03 11, 19 08 12, 19 08 13*

²³ Popis postupaka uporabe nalazi se u Prilogu 9.2.

Iz država članica EU uvezeno je 111.536 t (97 %) od ukupne količine otpada koji podliježe notifikacijskom postupku i to najviše iz Italije (65 % ukupne količine) i Slovenije (26 % ukupne količine). Iz država članica OECD-a koje nisu ujedno i države članice EU uvezeno je 540 t (> 1 %), a iz trećih zemalja 3.322 t (3 %).

4.2.1. Uvoz po vrstama otpada

Uvoz otpada koji podliježe notifikacijskom postupku u Republiku Hrvatsku prvi puta je realiziran 2014. godine kada je uvezeno 334 t olovnih baterija i akumulatora. Od 2015. do 2019. godine gorivi otpad je u ukupnoj količini uvezenog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku sudjelovalo s 52 - 65 %, dok je taj postotak 2020. godine iznosio 48 %. Tijekom 2021. godine, gorivi otpad u ukupnoj količini uvezenog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku činio je tek 36 %, jednako kao i otpadno tretirano drvo. Ovaj trend nastavljen je i 2022. godine kada je uvezeno gotovo 12 % manje gorivog otpada nego godinu ranije te čini oko 33 % ukupno uvezenih količina. Istovremeno, uvezene količine otpadnog tretiranog drveta za potrebe drvoprerađivačke industrije ostale su približno jednake kao i prethodne godine i čine 38 % ukupno uvezenog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku.

Što se tiče ostalih vrsta otpada, značajniji pad uvezenih količina u odnosu na godinu ranije bilježi se za ostale muljeve²⁴ za potrebe proizvodnje bioplina kojih je uvezeno čak 32 % (3.603 t) manje. Navedeno se može objasniti značajno većom oporabom domaćeg otpada u bioplinskim postrojenjima. Također, bilježi se pad uvezenih količina otpadnih olovnih akumulatora, olovnih baterija, olovnih mrežica i akumulatorskih ploča²⁵ od oko 10 % (408 t) međutim, radi se o uobičajenim oscilacijama u prometu ove vrste otpada koje ne utječu bitno na ukupne količine uvezenog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku. Značajniji rast uvezenih količina u odnosu na godinu ranije od 28 % (1.412 t) zamijećen je za otpad od plastike i gume²⁶ za potrebe termičke obrade u cementnoj industriji što se može pripisati postroženim propisima vezanim za prekogranični promet plastičnog otpada zbog čega se veće količine takvog otpada upućuju na notifikacijski postupak. Također, rast uvezenih količina bilježi se i za otpadne organske kemikalije i pripravke koji sadrže opasne tvari (otpadne boje i lakovi, otpadna ljepila, organska otapala, razvijači i aktivatori, tekućine za ispiranje i matični lugovi i sl.)²⁷, koje su 2021. godine prvi puta u maloj količini (18 t) uvezene na uporabu postupkom R2, dok su 2022. godine uvezene u količini od 309 t.

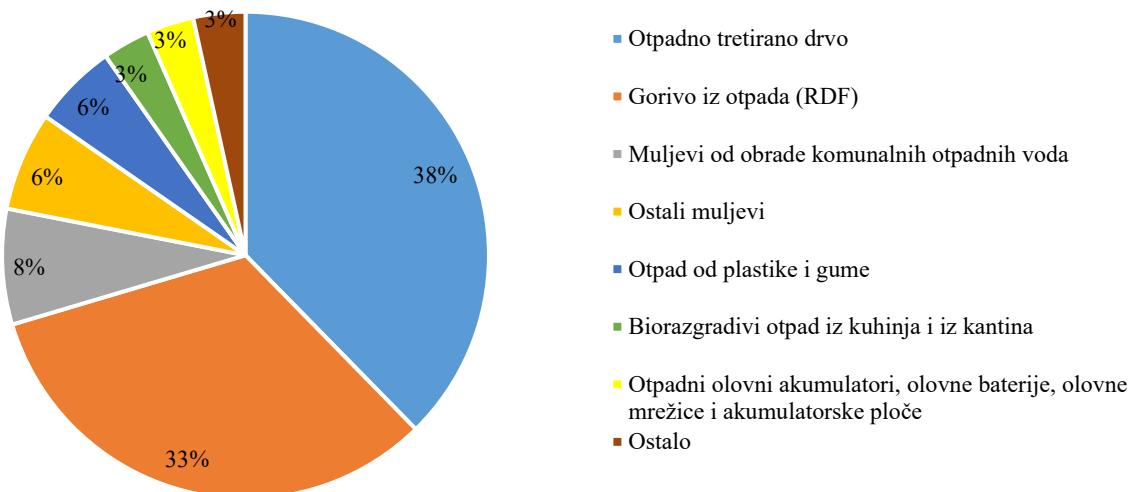
Slika 4.2.1. prikazuje udio pojedinih vrsta otpada u ukupnoj količini uvezenog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku u 2021. godini, dok Tablica 4.2.1. i Tablica 4.2.2. prikazuju količine uvezenog neopasnog, odnosno opasnog, otpada koji podliježe notifikacijskom postupku. Na Slici 4.2.2. prikazane su varijacije količina najznačajnijih vrsta otpada koji podliježe notifikacijskom postupku koje su uvezene u Republiku Hrvatsku od 2014. do 2022. godine, odnosno otkada je uvoz takvog otpada dozvoljen.

²⁴ Ključni brojevi otpada 03 03 11 i 19 08 12

²⁵ Ključni broj otpada 16 06 01*

²⁶ Ključni broj otpada 19 12 04

²⁷ Ključni broj otpada 08 01 11*

Slika 4.2.1. Uvezene vrste otpada koji podliježe notifikacijskom postupku (opasni i neopasni) u 2022. godini

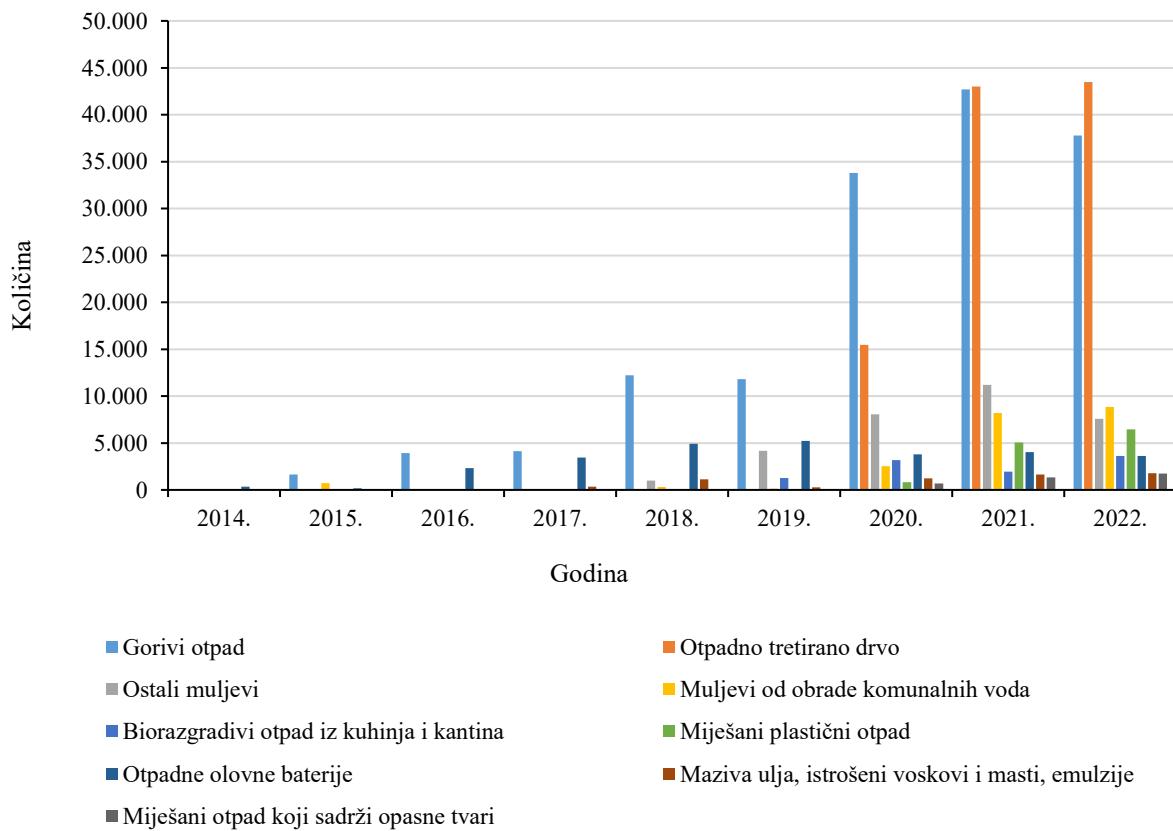
Tablica 4.2.1. Količine uvezenog **neopasnog** otpada koji podliježe notifikacijskom postupku u 2022. godini

Naziv otpada	Ključni broj otpada	Država polazišta	Postupak oporabe	Realizirana količina (t)	% od količine ukupno uvezenog otpada
Otpadno tretirano drvo	03 01 05, 17 02 01, 19 12 07, 20 01 38	Austrija, Italija, Njemačka, Slovenija, Švicarska	R3	43.468,47	37,7 %
Gorivo iz otpada (RDF)	19 12 10, 19 12 12	Austrija, Italija, Slovenija	R1	37.778,17	32,7 %
Muljevi od obrade komunalnih otpadnih voda	19 08 05	Italija	R1	8.855,06	7,7 %
Ostali muljevi	03 03 11, 19 08 12	Italija, Slovenija	R3	6.586,22	5,7 %
Biorazgradivi otpad iz kuhinja i iz kantina	20 01 08	Slovenija	R3	3.631,42	3,1 %
Otpad od plastike i gume	19 12 04	Italija	R1	6.460,61	5,6 %
Ostali miješani otpad	17 06 04, 19 10 06	Crna Gora, Švicarska	R4, R5	109,15	0,1 %
UKUPNO:				106.889,10	92,6 %

Tablica 4.2.2. Količine uvezenog **opasnog** otpada koji podliježe notifikacijskom postupku u 2022. godini

Naziv otpada	Ključni broj otpada	Država polazišta	Postupak oporabe	Realizirana količina (t)	% od količine ukupno uvezenog otpada
Otpadni olovni akumulatori, olovne baterije, olovne mrežice i akumulatorske ploče	16 06 01*	Bosna i Hercegovina, Slovenija, Srbija	R4	3.623,59	3,1 %
Otpadna mineralna ulja i emulzije	12 01 09*, 13 02 05*, 13 05 07*, 19 02 07*	Austrija, Italija, Slovenija	R1	1.788,86	1,6 %

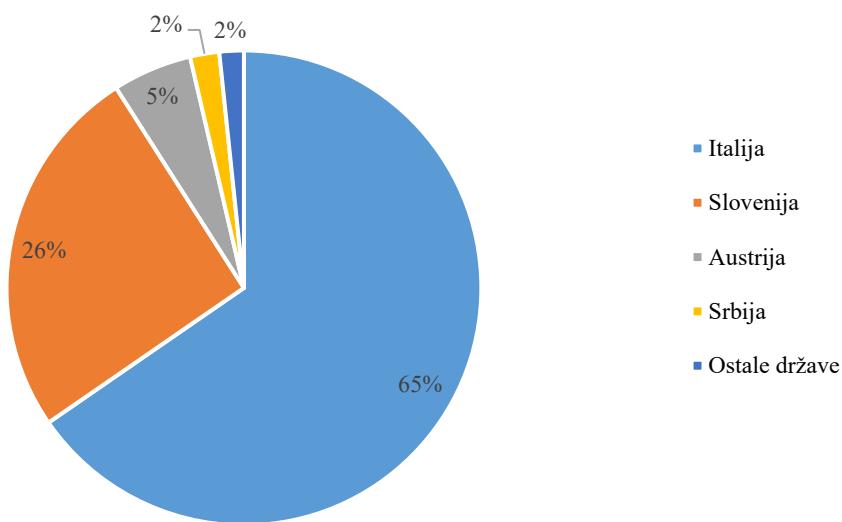
Naziv otpada	Ključni broj otpada	Država polazišta	Postupak oporabe	Realizirana količina (t)	% od količine ukupno uvezenog otpada
Miješani kruti ili tekući otpad od mehaničke obrade otpada, tekući ili kruti gorivi otpad koji sadrži opasne tvari	19 02 04*, 19 12 11*	Italija	R1	1.747,46	1,5 %
Ostali muljevi	19 08 13*	Italija	R1	1.006,74	0,9 %
Otpadne organske kemikalije i pripravci koji sadrže opasne tvari (otpadne boje i lakovi, otpadna ljepila, organska otapala, razvijači i aktivatori, tekućine za ispiranje i matični lugovi i sl.)	08 01 11*, 08 01 17*	Slovenija, Srbija	R2	309,24	0,3 %
Otpad koji sadrži živu	20 01 21*	Bosna i Hercegovina, Slovenija	R5	19,25	0,02 %
Ostale otpadne baterije i akumulatori (uključujući prijenosne i nesortirane)	16 06 02*	Srbija	R12, R13	14,27	0,01 %
UKUPNO:				8.509,41	7,4 %

Slika 4.2.2. Varijacije u količinama različitih vrsta otpada koji podliježe notifikacijskom postupku uvezenih od 2014. do 2022. godine

4.2.2. Uvoz po državama polazišta

Tijekom 2022. godine daleko najveće količine otpada koji podliježe notifikacijskom postupku uvezene su iz Italije (75.463 t, 65 %). Slijedi Slovenija (29.492 t, 26 %) te Austrija (6.233 t, 5 %) i Srbija (2.291 t, 2 %), dok je manje od 2 % (1.918 t) uvezeno Bosne i Hercegovine, Švicarske, Njemačke i Crne Gore. (Slika 4.2.3.)

Slika 4.2.3. Uvoz otpada koji podliježe notifikacijskom postupku (opasni i neopasni) u 2022. godini prema državi polazišta

Slična postotna raspodjela je i za **neopasni** otpad koji podliježe notifikacijskom postupku kojeg je iz Italije uvezeno 72.504 t, odnosno 68 % ukupne količine uvezenog neopasnog otpada. Iz Slovenije je uvezeno 27.760 t (26 %), a iz Austrije 5.721 t (5 %). Manje od 1 % (904 t) ovakvog otpada uvezeno je iz Švicarske, Njemačke i Crne Gore (Tablica 4.2.3.). Ako promatramo isključivo uvoz **opasnog** otpada koji podliježe notifikacijskom postupku, iz Italije je uvezeno 2.959 t (35 % ukupne količine uvezenog opasnog otpada), iz Srbije 2.291 t (27 %), iz Slovenije 1.732 t (20 %), iz Bosne i Hercegovine 1.015 t (12 %) te iz Austrije 512 t (6 %) (Tablica 4.2.4.).

Tablica 4.2.3. Države iz kojih se uvozio **neopasan** otpad koji podliježe notifikacijskom postupku u 2022. godini

Država polazišta	Realizirana količina (t)	% od ukupne količine uvezenog neopasnog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku
Italija	72.503,84	67,8 %
Slovenija	27.759,56	26,0 %
Austrija	5.721,43	5,4 %
Švicarska	539,99	0,5 %
Njemačka	347,76	0,3 %
Crna Gora	16,52	0,0 %
UKUPNO:	106.889,10	100,0 %

Tablica 4.2.4. Države iz kojih se uvozio **opasni** otpad koji podliježe notifikacijskom postupku u 2022. godini

Država polazišta	Realizirana količina (t)	% od ukupne količine uvezenog opasnog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku
Italija	2.959,26	34,8 %
Srbija	2.291,19	26,9 %
Slovenija	1.731,95	20,4 %
Bosna i Hercegovina	1.014,57	11,9 %
Austrija	512,44	6,0 %
UKUPNO:	8.509,40	100,0 %

4.2.3. Uvoz po tvrtkama uvoznicama

Kao i prethodne godine najveći uvoznik otpada koji podliježe notifikacijskom postupku u 2022. godini bila je drvoprerađivačka tvrtka KRONOSPAN CRO d.o.o. koja je uvezla 43.468 t (38 % ukupne količine uvezenog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku) otpadnog tretiranog drveta za potrebe prerade, odnosno za postupak R3. Slijede dvije cementare koje su već niz godina u samom vrhu po uvezenim količinama otpada koji podliježe notifikacijskom postupku i to primarno u svrhu energetske uporabe postupkom R1, a nešto manje i u svrhu uporabe drugih otpadnih anorganskih materijala (postupak R5). Tvrta NEXE d.d. je tijekom 2022. godine uvezla ukupno 33.008 t (29 %) otpada, a HOLCIM (Hrvatska) d.o.o. 24.645 t (21 %). Iz navedenog je vidljivo da je oko 50 % ukupne količine otpada koji podliježe notifikacijskom postupku uvezeno za potrebe cementne industrije, a slično je bilo i u 2021. godini. Nadalje, oko 8 % ukupne količine ovakvog otpada (9.644 t) uvezla su četiri bioplinska postrojenja, Obrt VRČEK, BIOPLINSKA ELEKTRANA OREHOVEC d.o.o., BIOPLINARA ORGANICA KALNIK d.o.o. te BIOPLIN PROIZVODNJA d.d. za potrebe proizvodnje bioplina (postupak R3). Prošle godine je za ovu svrhu uvezeno oko 10 % ukupnih količina otpada koji podliježe notifikacijskom postupku. Osim navedenih, otpad koji podliježe notifikacijskom postupku uvozile su još tvrtke C.I.A.K. d.o.o. (3 %) te BIO DIREKT d.o.o., PREMIFAB d.o.o. i SPECTRA-MEDIA d.o.o. s ukupno manje od 1 % udjela u uvezenoj količini.

Najveći pojedinačni uvoznik **neopasnog** otpada koji podliježe notifikacijskom postupku kao i godinu dana ranije bila je tvrtka KRONOSPAN CRO d.o.o. s uvezenom količinom od 43.468 t odnosno 41 % uvezene količine ovakvog otpada i to isključivo otpada od tretiranog drveta. Za njom slijede dvije cementare: NEXE d.d. (30.254 t, 28 %) i HOLCIM (Hrvatska) d.o.o. (22.856 t, 21 %) kojima je 66 % uvoza činio gorivi otpad ključnih brojeva 19 12 10 i 19 12 12. Neopasan otpad koji podliježe notifikacijskom postupku uvozile su još bioplinsare Obrt VRČEK (, BIOPLINSKA ELEKTRANA OREHOVEC d.o.o., BIOPLINARA ORGANICA KALNIK d.o.o. te BIOPLIN PROIZVODNJA d.d. (ukupno 9.644 t, 9 %), a kompostana BIO DIREKT d.o.o. te oporabitelj EE opreme SPECTRA-MEDIA d.o.o. uvezle su manje od 1 % količina neopasnog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku (Tablica 4.2.5.).

Kao i prethodnih godina, najveći uvoznik **opasnog** otpada koji podliježe notifikacijskom postupku bila je tvrtka C.I.A.K. d.o.o. s uvezenih 3.638 t, odnosno 43 % uvezene količine

ovakvog otpada. Navedena tvrtka primarno je uvozila olovne baterije²⁸, a u vrlo maloj količini i na privremene postupke oporabe²⁹ također i nikal-kadmij baterije³⁰. Prema uvezenim količinama opasnog otpada slijede dvije cementare: NEXE d.d. s 2.754 t (32 % uvezenog opasnog otpada) i HOLCIM (Hrvatska) d.o.o. s 1.789 t (21 % uvezenog opasnog otpada) koje su otpad uvozile u svrhu dobivanja energije, odnosno suspaljivanja u cementnim pećima. Pri tome je tvrtka NEXE d.d. uvozila različiti miješani otpad³¹ i muljeve koji sadrže otpadne tvari³², a HOLCIM (Hrvatska) d.o.o. otpadne emulzije³³ i otpadna maziva ulja³⁴. Male količine opasnog otpada u svrhu materijalne oporabe uvezle su i tvrtke PREMIFAB d.o.o. (> 4 %) i SPECTRA-MEDIA d.o.o. (> 1 %) (Tablica 4.2.6.).

Tablica 4.2.5. Uvoznici **neopasnog** otpada koji podliježe notifikacijskom postupku u 2022. godini

Naziv tvrtke	Realizirana količina (t)	% od ukupne količine uvezenog neopasnog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku
KRONOSPAN CRO d.o.o.	43.468,47	40,7 %
NEXE d.d.	30.253,97	28,3 %
HOLCIM (HRVATSKA) d.o.o.	22.856,39	21,4 %
VRČEK, obrt za proizvodnju i usluge, vl. Damir	3.057,90	2,9 %
BIOPLINSKA ELEKTRANA OREHOVEC d.o.o.	2.846,28	2,7 %
BIOPLINARA ORGANICA KALNIK 1 d.o.o.	2.051,12	1,9 %
BIOPLIN PROIZVODNJA d.d.	1.688,82	1,6 %
BIO DIREKT d.o.o.	573,52	0,5 %
SPECTRA-MEDIA d.o.o.	92,63	0,1 %
UKUPNO	106.889,10	100,0 %

Tablica 4.2.6. Uvoznici **opasnog** otpada koji podliježe notifikacijskom postupku u 2022. godini

Naziv tvrtke	Realizirana količina (t)	% od ukupne količine uvezenog opasnog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku
C.I.A.K. d.o.o.	3.637,85	42,8 %
NEXE d.d.	2.754,20	32,4 %
HOLCIM (HRVATSKA) d.o.o.	1.788,86	21,0 %
PREMIFAB d.o.o.	309,24	3,6 %
SPECTRA-MEDIA d.o.o.	19,25	0,2 %
UKUPNO:	8.509,40	100,0 %

²⁸ Ključni broj otpada 16 06 01*²⁹ Sukladno članku 2. točki 7. Uredbe (EZ-a) br. 1013/2006 „privremena oporaba“ znači postupke oporabe R12 i R13³⁰ Ključni broj otpada 16 06 02*³¹ Ključni brojevi otpada 19 12 04* i 19 12 11*³² Ključni broj otpada 19 08 13*³³ Ključni brojevi otpada 19 12 09* i 13 05 07*³⁴ Ključni brojevi otpada 13 02 05* i 19 02 07*

4.2.4. Postrojenja s prethodnim odobrenjem

Otkada postoji mogućnost ishođenja statusa postrojenja s prethodnim odobrenjem, samo je jedna tvrtka u Republici Hrvatskoj – C.I.A.K. d.o.o. podnijela zahtjev i dobila rješenje za isto, za lokaciju gospodarenja otpadom u Zaboku, Gubaševo 47c. Rješenje je izdano za 5.000 t olovnih baterija³⁵, a važeće je od 3. siječnja 2020. do 2. siječnja 2025. godine te je prvi puta konzumirano tijekom 2022. godine i to za uvoz 440 t olovnih baterija iz Slovenije.

4.3. Provoz otpada koji podliježe notifikacijskom postupku kroz Republiku Hrvatsku

U 2022. godini bila su aktivna 103 odobrenja za provoz otpada koji podliježe notifikacijskom postupku kroz Republiku Hrvatsku od čega je 56 izdano 2021. godine, a 47 je izdano 2022. godine. Od navedenih, tri su prešutna odobrenja izdana za provoz otpada unutar država članica EU bez provoza kroz treće zemlje, odnosno iz Slovenije preko Hrvatske u Mađarsku, i to nakon stupanja na snagu Zakona o otpadu (Narodne novine, broj 84/2001) kojim je otvorena takva mogućnost. Preostalih 100 su pisana odobrenja.

Kao države polazišta najčešće se pojavljuju susjedne države koje nisu članice EU i koje izvoze svoj otpad u neku od država članica EU ili EEA. Tako je najviše odobrenja (32) izdano za provoz otpada iz Bosne i Hercegovine, a slijede Srbija (13), Crna Gora (9) i Sjeverna Makedonija (7). Što se tiče provoza kojima je država polazišta neka od država članica EU, u dva slučaja izdana su odobrenja za provoz iz države članice EU u drugu državu članicu EU, a koji je uključivao i provoz kroz treću zemlju (u oba slučaja Srbiju), pet odobrenja je izdano za provoz otpada iz Slovenije u Mađarsku, ali prije stupanja na snagu novog Zakona o otpadu, dok je čak 17 odobrenja izdano za provoz otpada iz država članica EU (Austrija, Italija, Slovenija) u treće zemlje (Bosna i Hercegovina, Srbija). U ovim slučajevima radilo se o gorivu iz otpada³⁶ za potrebe cementne industrije u Bosni i Hercegovini te otpada od plastike³⁷ namijenjenog oporabi u Srbiji.

³⁵ Ključni broj otpada 16 06 01*

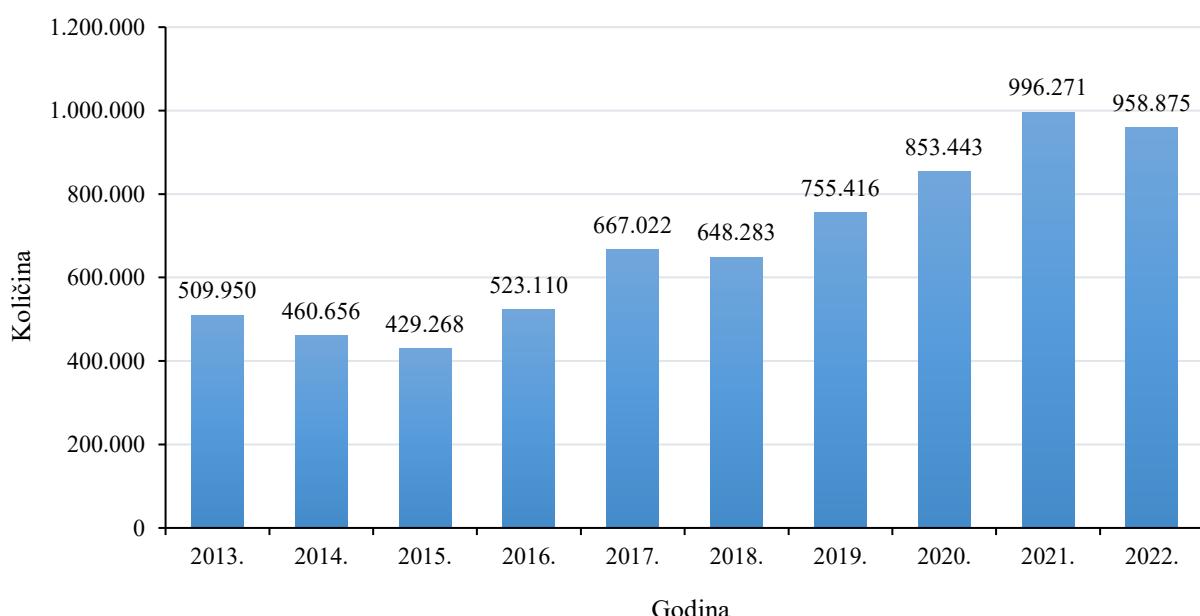
³⁶ Ključni broj otpada 19 12 10

³⁷ Ključni broj otpada 19 12 04

5. Izvoz otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku

5.1. Analiza stanja za razdoblje od 2013. do 2022. godine

Tijekom promatranog razdoblja zabilježene su oscilacije u količinama izvezenog otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku. Neposredno po pristupanju Republike Hrvatske u punopravno članstvo EU, u razdoblju od 2013. do 2015. godine bilježi se lagani pad izvezenih količina otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku što se može pripisati promjeni propisa i prilagođavanju tržišta. Od 2016. godine nadalje izvoz ponovo počinje rasti uz manji pad 2018. godine kada su ukupne količine izvezenog otpada bile za oko 3 % manje nego godinu prije no već se u 2019. godini bilježi porast od 16 %, u odnosu na 2018. godinu. Pozitivan trend nastavljen je i sljedeće dvije godine, dok je tijekom 2022. godine zabilježen lagani pad (4 %) izvezenih količina u odnosu na godinu ranije (Slika 5.1.1.). Ovaj pad ponajviše je uzrokovan promjenom u zakonskoj regulativi za prekogranični promet otpada od plastike te je dio takvog otpada izvezen uz notifikacijski postupak.

Slika 5.1.1. Izvoz otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku u razdoblju od 2013. do 2022. godine

Tijekom cijelog promatranog razdoblja, uključujući 2022. godinu, najveće količine otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku izvezene su u Tursku, Sloveniju i Italiju. Kao i prethodnih godina, 2022. godine se najviše izvozio otpad od metala (72 %) te otpad od papira i kartona (18 %).

Zakon o gospodarenju otpadom (Narodne novine, broj 84/2021) propisuje da osoba sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koja obavlja prekogranični promet otpada u ili iz Republike Hrvatske ispunjava obvezu izvješćivanja o isporučenim i/ili primljenim vrstama i količinama otpada putem e-ONTO. Međutim, do uspostave aplikacije za prekogranični promet otpadom, osoba koja je u prethodnoj kalendarskoj godini obavila prekogranični promet otpadom obvezna je do 1. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu dostaviti Ministarstvu izvješće o vrstama i količinama otpada koji je uvezla na, odnosno izvezla sa, teritorija Republike Hrvatske,

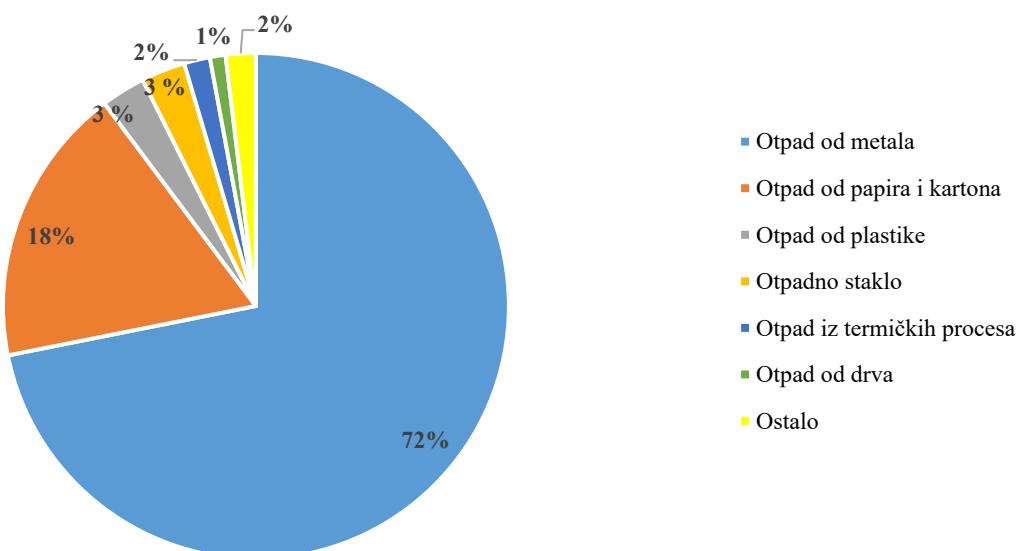
odnosno na isti način kao i prethodnih izvještajnih godina. Izvješće o izvezenim količinama otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku za 2022. godinu sukladno odredbama Zakona dostavila su ukupno 224 subjekta od kojih je 175 prijavilo izvoz dok je 49 izjavilo da izvoza nije bilo. Podaci za još četiri subjekta preuzeti su iz Registra onečišćavanja okoliša (u dalnjem tekstu: ROO).

5.2. Izvoz otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku u 2022. godini

U 2022. godini prijavljen je izvoz 958.875 t otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku. Od ukupno izvezene količine ovakvog otpada 416.012 t (43 %) izvezeno je u druge države članice EU, 486.777 t (51 %) u države članice OECD-a koje nisu ujedno i države članice EU, a 56.086 t (6 %) u treće zemlje. Kao i nekoliko prethodnih godina najviše otpada je izvezeno u Tursku (51 %), Sloveniju (16 %) i Italiju (11 %).

5.2.1. Izvoz po vrstama otpada

Od ukupne količine izvezenog otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku, kao i prethodnih godina, najviše se izvozio otpad od metala s udjelom od 72 % u ukupno izvezenoj količini ovakvog otpada. Slijedi otpad od papira i kartona s udjelom od 18 %, zatim otpad od plastike i otpadno staklo s po 3 %, otpad iz termičkih procesa s 2 % te otpad od drva s 1 %. Sve ostale vrste otpada (otpadna jestiva ulja i masti, otpadna guma, otpad od tekstila i kože, miješana plastika i guma, električni i elektronički otpad, višeslojna ambalaža, otpadna vozila, istrošeni katalizatori otpad iz poljoprivrede, hortikulture, proizvodnje vodenih kultura, šumarstva, lovstva i ribarstva, pripremanja i prerađeњa hrane te ostalo) zajedno činile manje od 2 % ukupno izvezene količine otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku (Slika 5.2.1., 5.2.1.).

Slika 5.2.1. Izvezene vrste otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku u 2022. godini

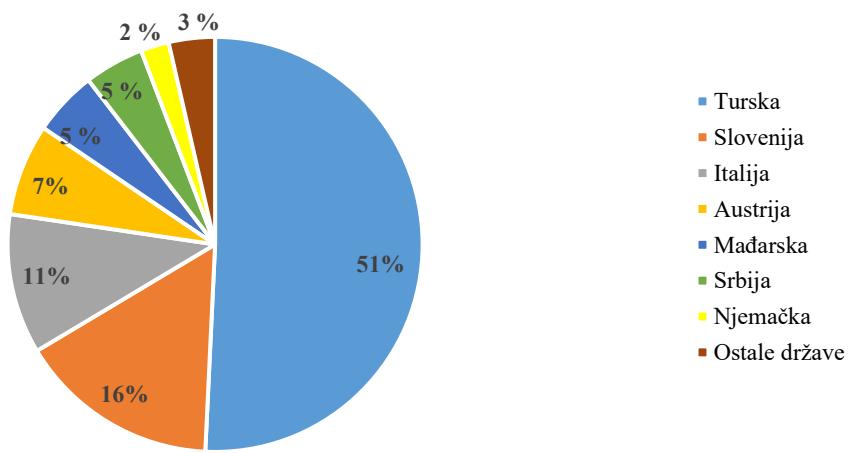
Tablica 5.2.1. Izvoz otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku u 2022. godini

Vrsta otpada	Ključni brojevi otpada	Država odredišta	Upućeno na postupak oporabe	Izvezena količina (t)	% od ukupne izvezene količine
Otpad od metala	11 05 01, 12 01 01, 12 01 02, 12 01 03, 12 01 04, 12 01 13, 15 01 04, 16 01 17, 16 01 18, 16 02 16, 17 04 01, 17 04 02, 17 04 03, 17 04 04, 17 04 05, 17 04 06, 17 04 07, 19 10 01, 19 10 02, 19 12 02, 19 12 03, 20 01 40	Albanija, Austrija, Belgija, Bjelorusija, Bosna i Hercegovina, Bugarska, Crna Gora, Česka, Grčka, Indija, Italija, Litva, Mađarska, Nizozemska, Njemačka, Poljska, Rumunjska, Slovačka, Slovenija, Španjolska, Turska	R4, R12, R13	689.103,33	71,9 %
Otpad od papira i kartona	03 03 08, 15 01 01, 19 12 01, 20 01 01	Austrija, Bosna i Hercegovina, Česka, Francuska, Indija, Italija, Mađarska, Njemačka, Poljska, Slovačka, Slovenija, Srbija, Švicarska, Tajland, Turska, Vijetnam	R3, R12, R13	171.740,49	17,9 %
Otpad od plastike	07 02 13, 12 01 05, 15 01 02, 17 02 03, 19 12 04, 20 01 39	Austrija, Belgija, Bugarska, Česka, Francuska, Italija, Latvija, Mađarska, Nizozemska, Njemačka, Njemačka, Slovenija, Poljska, Rumunjska, Slovačka, Slovenija, Španjolska	R3, R12, R13	27.145,54	2,8 %
Otpadno staklo	10 11 12, 15 01 07, 16 01 20, 17 02 02, 19 12 05, 20 01 02	Austrija, Italija, Mađarska, Njemačka, Slovenija	R5, R12, R13	26.990,35	2,8 %
Otpad iz termičkih procesa	10 01 02, 10 03 16, 10 03 99, 10 06 01, 10 06 02, 10 10 03, 10 10 08, 11 05 02	Austrija, Belgija, Bosna i Hercegovina, Bugarska, Česka, Italija, Mađarska, Njemačka, Poljska, Rumunjska, Slovačka, Slovenija	R4, R5, R12, R13	15.901,55	1,7 %
Otpad od drva	03 01 05, 15 01 03	Italija, Slovenija, Srbija	R12, R13	9.597,40	1,0 %
Otpadna jestiva ulja i masti	20 01 25	Austrija, Česka, Litva, Mađarska, Njemačka, Slovenija	R1, R3, R9	5.107,82	0,5 %
Otpadna guma	16 01 03, 19 12 04	Austrija, Mađarska, Njemačka, Slovačka, Turska	R1, R12, R13	4.966,72	0,5 %
Otpad od tekstila i kože	04 01 08, 04 02 09, 04 02 22, 19 12 08, 20 01 11	Austrija, Belgija, Grčka, Italija, Mađarska, Njemačka, Slovenija, Togo	R1, R3, R12, R13	3.453,26	0,4 %
Plastika i guma	19 12 04	Austrija, Belgija, Bugarska, Česka, Italija, Latvija, Mađarska, Njemačka, Poljska, Rumunjska, Slovenija	R3, R12, R13	1.858,30	0,2 %
EE otpad	16 02 14, 16 02 16, 17 04 11, 20 01 36	Austrija, Italija, Mađarska, Nizozemska, Njemačka, Poljska, Slovačka, Slovenija	R3, R4, R12, R13	1.384,16	0,1 %
Otpadna višeslojna ambalaža	15 01 05	Italija, Mađarska, Njemačka, Poljska, Slovenija	R3, R4, R12, R13	774,49	0,1 %
Ostalo	04 01 09, 05 07 02, 07 02 99, 09 01 07, 12 01 15, 12 01 21,	Belgija, Česka, Francuska, Italija, Nizozemska, Njemačka, Poljska, Slovenija	R1, R3, R4, R5, R7, R12, R13	368,13	0,0 %

	15 01 06, 16 03 04, 16 06 05				
Otpadna vozila	16 01 06	Slovenija, Turska	R13	233,65	0,0 %
Istrošeni katalizatori	16 08 01	Italija, Nizozemska, Njemačka	R4, R8, R13	136,09	0,0 %
Otpad iz poljoprivrede, hortikulture, proizvodnje vodenih kultura, šumarstva, lovstva i ribarstva, pripremanja i prerade hrane	02 01 03	Njemačka	nepoznato	113,92	0,0 %
UKUPNO:				958.875,19	100,0 %

5.2.2. Izvoz po državama odredišta

Tijekom 2022. godine otpad koji ne podliježe notifikacijskom postupku izvozio se u 28 država na tri kontinenta (Europa, Azija i Afrika). Kao i prethodnih godina najviše otpada izvezeno je u Tursku (486.680 t, 51 %), Sloveniju (150.299 t, 16 %) i Italiju (104.644 t, 11 %). Također, kao godinu ranije slijede Austrija (68.577 t, 7 %), Mađarska (48.436 t, 5 %), Srbija (44.586 t, 5 %) i Njemačka (21.108 t, 2 %), dok je u sve ostale države odredišta zajedno izvezeno nešto više od 3 % ukupne količine izvezenog otpada (Slika 5.2.2. i Tablica 5.2.2.)

Slika 5.2.2. Izvoz otpada koji podliježe ne notifikacijskom postupku u 2022. godini prema državi odredišta

Tablica 5.2.2. Države u koje se izvozio otpad koji ne podliježe notifikacijskom postupku u 2022. godini

Država odredišta	Izvezena količina (t)	% od ukupne izvezene količine
Turska	486.680,43	50,8 %
Slovenija	150.299,04	15,7 %
Italija	104.643,62	10,9 %
Austrija	68.576,95	7,2 %
Mađarska	48.436,31	5,1 %

Srbija	44.585,76	4,6 %
Njemačka	21.107,69	2,2 %
Češka	6.989,58	0,7 %
Grčka	4.883,61	0,5 %
Bosna i Hercegovina	4.196,42	0,4 %
Poljska	3.612,14	0,4 %
Albanija	2.249,17	0,2 %
Vijetnam	2.087,94	0,2 %
Rumunjska	1.761,46	0,2 %
Indija	1.727,76	0,2 %
Nizozemska	1.636,76	0,2 %
Slovačka	1.405,61	0,1 %
Bugarska	948,30	0,1 %
Litva	487,17	0,1 %
Latvija	441,54	0,0 %
Francuska	437,63	0,0 %
Togo	412,00	0,0 %
Crna Gora	393,36	0,0 %
Tajland	348,92	0,0 %
Belgija	225,77	0,0 %
Španjolska	118,73	0,0 %
Švicarska	96,48	0,0 %
Bjelorusija	85,07	0,0 %
UKUPNO:	958.875,19	100,0 %

U Tursku je izvezeno 70 % ukupno izvezene količine otpada od metala (482.072 t), a otpad od metala je u velikim količinama izvezen i u Sloveniju (86.565 t, 13 %) te Italiju (85.675 t, 12 %). U Tursku su se u malim količinama izvozila još otpadna guma, otpadna vozila te papir i karton (Tablica 5.2.3). Što se tiče Slovenije, osim otpada od metala koji je činio 58 % ukupno izvezenog otpada u tu državu, u nju je u većim količinama izvezen još otpad od papira i kartona (39.030 t, 23 % ukupnih količina ove vrste otpada), otpad od plastike (10.704 t, 39 % ukupnih količina) te otpada iz termičkih procesa (9.421 t, 59 % ukupnih količina), a u manjim količinama više drugih vrsta otpada (Tablica 5.2.4.). U Italiju je, osim otpada od metala, izvezeno i 49 % ukupnih količina otpada od drva (4.732 t), 28 % ukupno izvezenih količina otpada iz termičkih procesa (4.402 t) te manje količine više drugih vrsta otpada (Tablica 5.2.5.).

Tablica 5.2.3. Vrste otpada koje su se 2022. godine izvozile u Tursku

Vrsta otpada	TURSKA (t)
Otpad od metala	482.071,61
Otpadna guma	4.506,90
Otpad od papira i kartona	91,10
Otpadna vozila	10,82
UKUPNO:	486.680,43

Tablica 5.2.4. Vrste otpada koje su se 2022. godine izvozile u Sloveniju

Vrsta otpada	SLOVENIJA (t)
Otpad od metala	86.565,39
Otpad od papira i kartona	39.030,10
Otpad od plastike	10.704,08
Otpad iz termičkih procesa	9.420,86
Otpad od drveta	1.326,66
Plastika i guma	842,10
Otpadno staklo	704,85
Otpad od tekstila i kože	477,73
Otpadna višeslojna ambalaža	427,47
EE otpad	319,96
Otpadna vozila	222,83
Ostalo	174,86
Otpadna jestiva ulja i masti	82,16
UKUPNO:	150.299,04

Tablica 5.2.5. Vrste otpada koje su se 2022. godine izvozile u Italiju

Vrsta otpada	ITALIJA (t)
Otpad od metala	85.675,57
Otpad od drveta	4.732,48
Otpad iz termičkih procesa	4.402,12
Otpadno staklo	3.393,71
Otpad od plastike	2.688,68
Otpad od papira i kartona	2.602,78
Otpad od tekstila i kože	634,67
Plastika i guma	287,56
Otpadna višeslojna ambalaža	101,48
EE otpad	83,24
Ostalo	34,90
Istrošeni katalizatori	6,44
UKUPNO:	104.643,62

5.2.3. Izvoz po tvrtkama izvoznicama

Kao i prethodnih godina najveći izvoznik otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku bila je tvrtka CE-ZA-R d.o.o. s izvezenih 499.697 t, odnosno 52 % ukupno izvezenih količina, koju slijede tvrtke REOMA GRUPA d.o.o. s 55.529 t (6 %) i HAMBURGER RECYCLING ENS d.o.o. s 53.123 t (6 %), dok su sve ostale tvrtke imale pojedinačni udio u izvozu otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku manji od 3 %. Najveći dio otpada koji je izvezla tvrtka CE-ZA-R d.o.o. činio je otpad o metala (499.532 t), koji je najvećim dijelom izvezen u Tursku (427.208 t) i Italiju (68.818 t), a preostalih 3.506 t izvezeno je u Sloveniju, Njemačku, Slovačku, Bjelorusiju i Austriju. Osim otpada od metala, tvrtka CE-ZA-R d.o.o. izvezla je još vrlo male količine istrošenih katalizatora te otpada od stakla.

Za razliku od tvrtke CE-ZA-R d.o.o., tvrtkama REOMA GRUPA d.o.o. i HAMBURGER RECYCLING ENS d.o.o. preko 99 % izvoza čini otpad od papira i kartona (55.425 t, odnosno 52.831 t). Pri tome je tvrtka REOMA GRUPA d.o.o. najvećim dijelom izvozila u Srbiju (28.580 t), Austriju (12.318 t) i Sloveniju (6.331 t), a manje količine u Njemačku, Vijetnam, Indiju, Italiju, Poljsku, Tajland, Tursku, Češku i Francusku. Osim otpada od papira i kartona, ova tvrtka izvezala je i male količine otpada klasificiranog kao plastika i guma. Tvrtka HAMBURGER RECYCLING ENS d.o.o. najveće količine otpada od papira i kartona izvezla je u Mađarsku (32.100 t) i Austriju (14.707 t), a manje količine u Sloveniju, Srbiju, Njemačku, Italiju i Slovačku. Također je izvezla i male količine otpada od plastike.

U Tablici 5.2.6. prikazane su količine izvezenog otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku u 2022. godini za najveće tvrtke izvoznice.

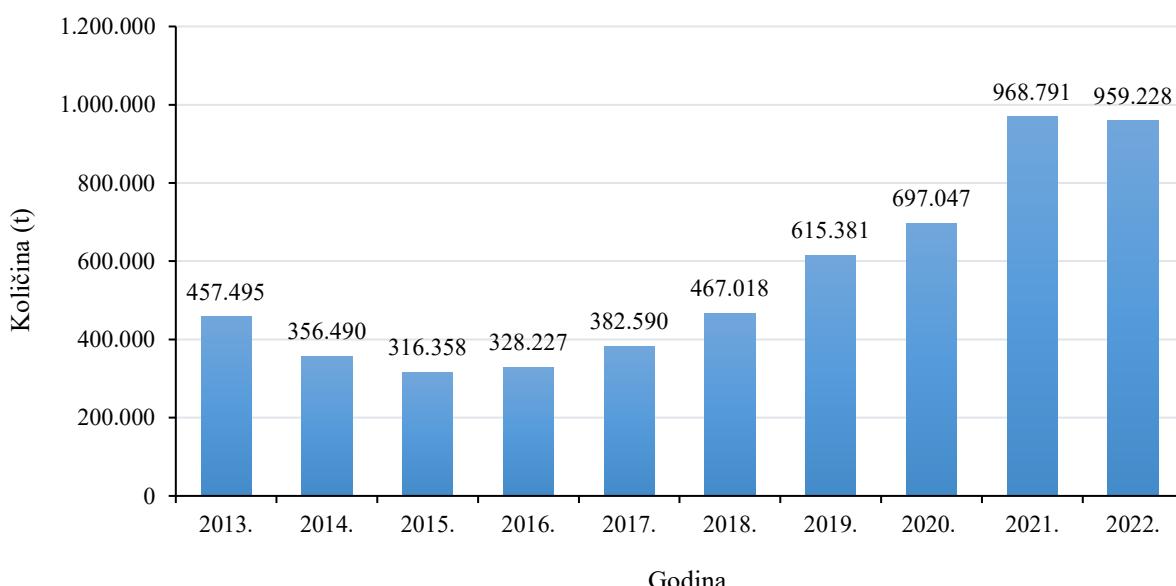
Tablica 5.2.6. Najveći izvoznici otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku u 2022. godini

Naziv tvrtke / obrta	Izvezena količina (t)	% od ukupne izvezene količine
CE-ZA-R Centar za reciklažu d.o.o.	499.697,06	52,1 %
REOMA GRUPA d.o.o.	55.528,99	5,8 %
HAMBURGER RECYCLING ENS d.o.o.	53.123,39	5,5 %
SOMETAL CROATIA d.o.o.	27.133,81	2,8 %
COSMOS TRADING d.o.o.	26.245,61	2,7 %
3 K.F. d.o.o.	24.364,79	2,5 %
LOTUS 91 d.o.o.	17.700,69	1,8 %
RESUMO RECIKLIRANJE d.o.o.	17.000,39	1,8 %
UNIVERZAL d.o.o.	12.188,59	1,3 %
SAMOBORKA d.d.	11.715,44	1,2 %
METIS d. d.	10.222,66	1,1 %
Ostale tvrtke (168)	203.953,77	21,3 %
UKUPNO:	958.875,19	100,0 %

6. Uvoz otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku

6.1. Analiza stanja za razdoblje od 2013. do 2022. godine

Tijekom promatranog razdoblja zabilježene su oscilacije u količinama uvezenog otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku. Neposredno po pristupanju Republike Hrvatske u punopravno članstvo EU, u razdoblju od 2013. do 2015. godine bilježi se pad uvezenih količina otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku što se može pripisati promjeni propisa i prilagođavanju tržišta. Od 2016. godine nadalje uvoz ponovo počinje rasti, a najveći porast, čak 39 % više uvezenih količina u odnosu na godinu ranije, dogodio se 2021. godine. Međutim, tijekom 2022. godine količina uvezenog otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku ostala je na razini prethodne godine, odnosno bilježi se pad od oko 1 % (Slika 6.1.1.). Iz navedenog se može zaključiti da je tržište doseglo svoj optimum.

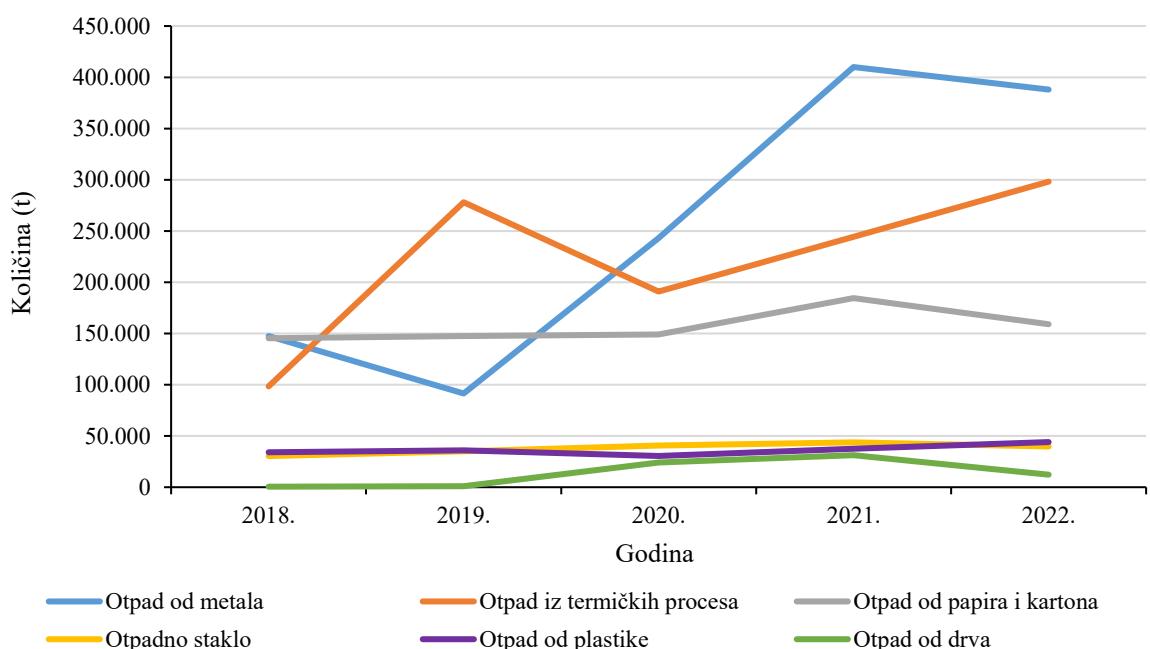
Slika 6.1.1. Uvoz otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku u razdoblju od 2013. do 2022. godine

Najzastupljenije vrste otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku, a koji se uvozio u Republiku Hrvatsku tijekom 2022. godine, slijede isti obrazac kao i prethodne godine iako postoje određena odstupanja u pogledu uvezenih količina. Tako je i tijekom 2022. godine uvezeno najviše otpada od metala, i to oko 5 % manje nego tijekom 2021. (388.075 t u odnosu na 409.993 t). Slijedi otpad iz termičkih procesa kojeg je u 2022. godini uvezeno oko 22 % više nego godinu dana ranije (298.158 t u odnosu na 244.355 t) te otpad od papira i kartona uvoz kojeg je pao za oko 14 % (159.018 t u odnosu na 184.504 t). Od ostalih vrsta otpada koje se uvoze u značajnijim količinama u 2022. godini bilježi se porast uvoza otpada od plastike od gotovo 18 %, pad uvoza od stakla od oko 10 %, dok se u postotku najveća promjena bilježi za otpad od drva kojeg je uvezeno čak 61 % manje nego godinu ranije. Od ostalih vrsta otpada, u 2022. godini bilježi se još povećanje uvezenih količina otpadnih guma, otpada od tekstila i kože, te ostalog otpada, a daljnje smanjenje uvezenih količina nerazvrstane plastike i gume, otpada iz poljoprivrede, hortikulture, proizvodnje vodenih kultura, šumarstva, lovstva i ribarstva, pripremanja i prerade hrane, EE otpada kao i otpadnih vozila koja ne sadrže tekućine

niti druge opasne komponente. Međutim u ukupnim količinama uvezenog otpada ova povećanja, odnosno smanjenja, ne čine značajnu razliku. Također, nema promjena u poretku najvećih uvoznika te već niz godina istih desetaka tvrtki uvozi oko 90 % ukupnih količina otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku.

Otpad ključnog broja 19 12 04 – plastika i guma, koji je do 2019. godine većim dijelom uračunavan u grupu otpada od plastike, a manjim dijelom u grupu otpadna guma, u izvješćima od 2019. godine nadalje prikazuje se odvojeno budući da se, ovisno o sastavu, može klasificirati kao otpad sa Zelenog popisa otpada, ali i kao nepopisani otpad koji u tom slučaju podliježe notifikacijskom postupku. Tijekom 2022. godine nastavlja se pad uvezenih količina otpada navedenog ključnog broja klasificiranog kao plastika i guma iako bitno sporije nego prethodnih godina (1 % u odnosu na prethodnu godinu, a čak 70 % u odnosu na 2019.). Ovaj pad posljedica je promjene zakonske regulative za prekogranični promet otpada od plastike, učestalih inspekcijskih nadzora, ali i bolje educiranosti uvoznika o plastičnom otpadu.

Usporedba uvezenih količina otpada po vrstama za 2021. i 2022. godinu prikazana je u Tablici 6.1.1., a kretanje uvezenih količina najznačajnijih vrsta otpada u zadnjih pet godina na slici 6.1.2.

Slika 6.1.2. Prikaz kretanja uvezenih količina najznačajnijih vrsta otpada za razdoblje 2018-2022. godine

Tablica 6.1.1. Usporedba uvezenih količina otpada po vrstama za 2021. i 2022. godinu

Naziv otpada	Realizirana količina 2022. (t)	Realizirana količina 2021. (t)	Razlika 2021/2022 (t)	Razlika 2021/2022 (%)
Otpad od metala	388.074,74	409.992,50	-21.917,76	-5,3 %
Otpad iz termičkih procesa	298.158,31	244.355,39	53.802,92	22,0 %
Otpad od papira i kartona	159.017,56	184.504,08	-25.486,52	-13,8 %
Otpad od plastike	44.038,19	37.457,27	6.580,93	17,6 %

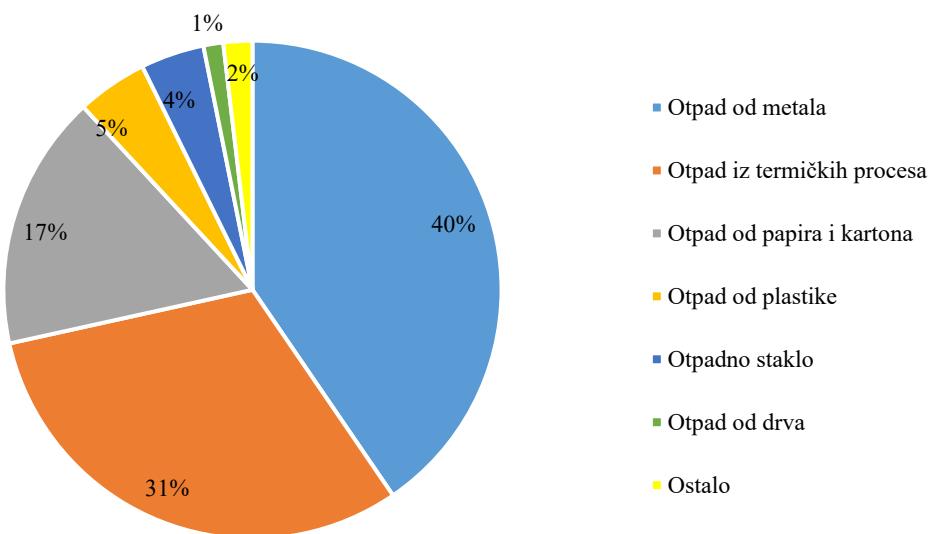
Naziv otpada	Realizirana količina 2022. (t)	Realizirana količina 2021. (t)	Razlika 2021/2022 (t)	Razlika 2021/2022 (%)
Otpadno staklo	39.605,03	43.765,10	-4.160,07	-9,5 %
Otpad od drva	12.312,62	31.242,25	-18.929,63	-60,6 %
Otpadna guma	8.228,44	7.297,99	930,45	12,7 %
Plastika i guma	3.409,63	3.450,41	-40,79	-1,2 %
Otpad od tekstila i kože	2.839,49	2.373,34	466,15	19,6 %
Otpad iz poljoprivrede, hortikulture, proizvodnje vodenih kultura, šumarstva, lovstva i ribarstva, pripremanja i prerade hrane	1.777,88	1.945,88	-168,00	-8,6 %
Ostalo	671,93	110,95	560,98	505,6 %
EE otpad	603,29	667,83	-64,54	-9,7 %
Otpadna vozila	490,82	1.627,88	-1.137,06	-69,8 %
UKUPNO:	959.227,92	968.790,87	-9.562,95	-1,0 %

6.2. Uvoz otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku u 2022. godini

U 2022. godini prijavljen je uvoz 959.228 t otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku. Od ukupno uvezene količine otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku 534.483 t (56 %) uvezeno je iz drugih država članica EU, 12.609 t (1 %) iz država članica OECD-a koje nisu ujedno i države članice EU, a 412.135 t (43 %) iz trećih zemalja. Kao i prethodne godine najviše otpada je uvezeno iz Bosne i Hercegovine (38 %), Mađarske (17 %) i Slovenije (10 %).

6.2.1. Uvoz po vrstama otpada

Tijekom 2022. godine najviše se uvozio otpad od metala (388.075 t, 40 % ukupno uvezenog otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku), zatim otpad iz termičkih procesa (298.158 t, 31 %), a slijedi otpad od papira i kartona koji je uvezen u količini od 159.018 t, odnosno 17 % ukupne količine uvezenog otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku. Udio veći od 1 % ukupne količine bilježi se još za otpad od plastike bez uračunatog otpada ključnog broja 19 12 04 klasificiranog kao plastika i guma (5 %), otpadno staklo (4 %) te otpad od drva (1 %). Ostale vrste otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku koje su se uvozile u 2022. godini (otpadna guma, otpad ključnog broja 19 12 04 klasificiran kao plastika i guma, otpad od tekstila i kože, otpad iz poljoprivrede, hortikulture, proizvodnje vodenih kultura, šumarstva, lovstva i ribarstva, pripremanja i prerade hrane, električni i elektronički otpad, otpadna vozila koja ne sadrže tekućine niti ikakve druge opasne tvari, kao i male količine ostalog otpada, u ukupno uvezenoj količini zajedno sudjeluju s nešto manje od 2 % (Slika 6.2.1. i Tablica 6.2.1.).

Slika 6.2.1. Uvezene vrste otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku u 2022. godini

Tablica 6.2.1. Uvoz otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku u 2022. godini

Naziv otpada	Ključni broj otpada	Država polazišta	Upućeno na postupak oporabe	Realizirana količina (t)	% od ukupne količine
Otpad od metala	12 01 01, 12 01 02, 12 01 03, 12 01 13, 15 01 04, 16 01 17, 16 01 18, 17 04 01, 17 04 02, 17 04 03, 17 04 04, 17 04 05, 19 01 02, 19 10 01, 19 12 02, 19 12 03, 20 01 40	Austrija, Bosna i Hercegovina, Bugarska, Crna Gora, Češka, Francuska, Italija, Mađarska, Njemačka, Rumunjska, Slovačka, Slovenija, Srbija, Turska	R4, R12, R13	388.074,74	40,5%
Otpad iz termičkih procesa	10 01 02, 10 02 02, 10 03 16, 10 09 03	Austrija, Bosna i Hercegovina, Rumunjska	R5, R13	298.158,31	31,1%
Otpad od papira i kartona	03 03 07, 15 01 01, 19 12 01, 20 01 01	Austrija, Belgija, Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Češka, Italija, Mađarska, Njemačka, Rumunjska, Slovačka, Slovenija, Srbija	R3, R12, R13	159.017,56	16,6%
Otpad od plastike	07 02 13, 12 01 05, 15 01 02, 17 02 03, 19 12 04, 20 01 39	Austrija, Belgija, Bosna i Hercegovina, Bugarska, Češka, Francuska, Grčka, Italija, Mađarska, Nizozemska, Njemačka, Poljska, Rumunjska, Sjeverna Makedonija, Slovačka, Slovenija, Srbija, Španjolska	R3, R5, R12, R13	44.038,19	4,6%

Naziv otpada	Ključni broj otpada	Država polazišta	Upućeno na postupak oporabe	Realizirana količina (t)	% od ukupne količine
Otpadno staklo	15 01 07, 20 01 02	Austrija, Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Mađarska, Sjeverna Makedonija, Slovenija, Srbija, Švicarska	R5	39.605,03	4,1%
Otpad od drva	15 01 03, 19 12 07	Italija, Slovenija	R3, R12	12.312,62	1,3%
Otpadna guma	16 01 03	Austrija, Italija, Njemačka, Slovenija	R1, R3, R12	8.228,44	0,9%
Plastika i guma	19 12 04	Austrija, Bosna i Hercegovina, Italija, Mađarska, Njemačka, Rumunjska, Slovačka, Slovenija	R3, R12, R13	3.409,63	0,4%
Otpad od tekstila i kože	04 01 09, 04 02 22, 19 12 08, 20 01 10, 20 01 11	Belgija, Italija, Nizozemska, Slovenija, Srbija	R3, R5, R12, R13	2.839,49	0,3%
Otpad iz poljoprivrede, hortikulture, proizvodnje vodenih kultura, šumarstva, lovstva i ribarstva, pripremanja i prerade hrane	02 02 03	Slovenija	R1	1.777,88	0,2%
Ostalo	07 02 99, 12 01 99, 17 06 04	Bosna i Hercegovina, Italija, Mađarska, Slovenija	R3, R4, R5	671,93	0,1%
EE otpad	16 02 14, 16 02 16, 17 04 11	Austrija, Bosna i Hercegovina, Sjeverna Makedonija, Slovenija, Švicarska	R4, R13	603,29	0,1%
Otpadna vozila	16 01 06	Italija, Mađarska, Njemačka	R4, R12	490,82	0,1%
UKUPNO:				959.227,92	100,0 %

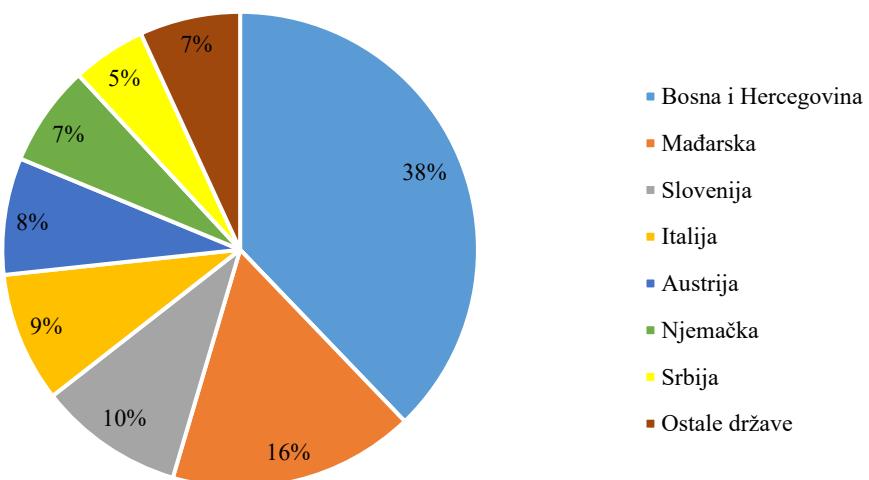
Uspoređujući podatke o prekograničnom prometu otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku utvrđeno je da su se tijekom 2022. godine, slično kao i godinu dana ranije, osim otpada iz termičkih procesa, iste najčešće zastupljene vrste otpada u prekograničnom prometu otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku podjednako izvozile i uvozile (Tablica 6.2.2.).

Tablica 6.2.2. Usporedba izvoza i uvoza najčešće zastupljenih vrsta otpada u prekograničnom prometu otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku u 2022. godini

	Izvoz (t)	Uvoz (t)
Otpad od metala	689.103,33	388.074,74
Otpad od papira i kartona	171.740,49	159.017,56
Otpad od plastike	27.145,54	44.038,19
Otpadno staklo	26.990,35	39.605,03
Otpad od drva	9.597,40	12.312,62

6.2.2. Uvoz po državama polazišta

Otpad koji ne podliježe notifikacijskom postupku i u 2022. godini najviše se uvozio iz naših susjednih zemalja, Bosne i Hercegovine (362.880 t, 38 %), Mađarske (160.554 t, 17 %) te Slovenije (94.830 t, 10 %). Slijedi Italija s 9 %, Austrija s 8 % te Njemačka sa 7 % i Srbija sa 5 % ukupno uvezenog otpada. Preostalih 14 država polazišta iz kojih se 2022. godine uvozio ovakav otpad u ukupnoj količini zajedno sudjeluju s nešto manje od 7 %. (Slika 6.2.2., Tablica 6.2.3.)

Slika 6.2.2. Uvoz otpada koji podliježe ne notifikacijskom postupku u 2022. godini prema državi polazišta

Tablica 6.2.3. Države iz kojih se uvozio otpad koji ne podliježe notifikacijskom postupku u 2022. godini

Država polazišta	Uvezena količina (t)	% od ukupne uvezene količine
Bosna i Hercegovina	362.880,14	37,8 %
Mađarska	160.554,29	16,7 %
Slovenija	94.829,79	9,9 %
Italija	84.869,91	8,8 %
Austrija	76.246,61	7,9 %
Njemačka	65.826,37	6,9 %
Srbija	48.269,43	5,0 %

Slovačka	34.247,23	3,6 %
Češka	13.683,80	1,4 %
Švicarska	11.090,79	1,2 %
Rumunjska	2.884,37	0,3 %
Turska	1.518,33	0,2 %
Francuska	545,64	0,1 %
Sjeverna Makedonija	520,88	0,1 %
Crna Gora	464,96	0,0 %
Nizozemska	234,03	0,0 %
Poljska	217,14	0,0 %
Belgija	164,43	0,0 %
Bugarska	97,20	0,0 %
Španjolska	59,78	0,0 %
Grčka	22,81	0,0 %
UKUPNO:	959.227,92	100,0 %

Od ukupno uvezene količine otpada iz Bosne i Hercegovine, 298.013 t (82 %) činio je otpad iz termičkih procesa. Iz Bosne i Hercegovine uvozio se i otpad od metala (52.177 t, 14 %), u manjoj količini otpad od papira i kartona (9.243 t, 3 %), a u vrlo malim količinama, ukupno oko 1 %, i neke druge vrste otpada (Tablica 6.2.4.).

Tablica 6.2.4. Vrste otpada koje su se 2022. godine uvozile iz Bosne i Hercegovine

Vrsta otpada:	BOSNA I HERCEGOVINA (t)
Otpad iz termičkih procesa	298.013,06
Otpad od metala	52.177,14
Otpad od papira i kartona	9.242,66
Otpadno staklo	2.534,55
Otpad od plastike	865,09
Ostalo	36,20
Plastika i guma	10,76
EE otpad	0,68
UKUPNO:	362.880,14

Najveći dio otpada uvezenog iz Mađarske činio je otpad od metala (128.852 t, 80 %) te otpad od papira i kartona (29.711 t, 19 %). Osim navedenih vrsta otpada, iz Mađarske su se u vrlo malim količinama, ukupno oko 1 %, uvozile i neke druge vrste otpada (Tablica 6.2.5.).

Tablica 6.2.5. Vrste otpada koje su se 2022. godine uvozile iz Mađarske

Vrsta otpada	MAĐARSKA (t)
Otpad od metala	128.851,77
Otpad od papira i kartona	29.711,24
Otpad od plastike	1.070,29
Otpadno staklo	490,80
Otpadna vozila	379,86
Plastika i guma	48,10
UKUPNO:	160.554,29

Iz Slovenije je najviše uvezeno otpada od papira i kartona (40.249 t, 42 %), zatim otpada od metala (31.079 t, 33 %) i otpada od plastike (10.231 t, 11 %). U manjoj količini uvozile su se otpadne gume (6 %), otpad od drveta (5 %) i otpad iz poljoprivrede, hortikulture, proizvodnje vodenih kultura, šumarstva, lovstva i ribarstva, pripremanja i prerade hrane (2 %), a u vrlo malim količinama, ukupno oko 1 %, uvozile i neke druge vrste otpada (Tablica 6.2.6.).

Tablica 6.2.6. Vrste otpada koje su se 2022. godine uvozile iz Slovenije

Vrsta otpada	SLOVENIJA (t)
Otpad od papira i kartona	40.249,36
Otpad od metala	31.078,95
Otpad od plastike	10.230,78
Otpadne gume	5.554,56
Otpad od drveta	4.829,34
Otpad iz poljoprivrede, hortikulture, proizvodnje vodenih kultura, šumarstva, lovstva i ribarstva, pripremanja i prerade hrane	1.777,88
EE otpad	289,12
Otpad od stakla	286,62
Plastika i guma	221,17
Otpad od tekstila i kože	182,13
Ostali otpad	129,88
UKUPNO:	94.829,79

6.2.3. Uvoz po tvrtkama uvoznicama

Već niz godina istih 10 – 12 tvrtki ostvaruje 90 – 95 % uvoza otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku, a taj trend je nastavljen i tijekom 2022. godine. Mahom se radi se o tvrtkama koje svoje poslovanje velikim dijelom temelje na uporabi otpada. Tako je najveći uvoznik i tijekom 2022. godine bila tvrtka CEMEX HRVATSKA d.d. koja je za svoje potrebe uvezla 245.942 t otpada iz termičkih procesa, čak 25 % više nego godinu ranije, a što čini 26 % ukupno uvezenih količina otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku. Slijedi tvrtka CE-ZA-R Centar za reciklažu d.o.o. koja je uvezla 186.633 t (19 % ukupno uvezenih količina) i to primarno otpada od metala te male količine otpadnih vozila koja ne sadrže tekućine niti ikakve

druge opasne tvari. Tvrta DS SMITH UNIJAPAPIR CROATIA d.o.o. uvezla je 130.373 t otpada od papira i kartona, odnosno 14 % ukupno uvezenih količina. Slijedi tvrtka ABS SISAK d.o.o. koja je uvezla 101.620 t primarno otpada od metala i vrlo male količine ostalog otpada što iznosi 11 % ukupno uvezenih količina otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku. Više od 1 % ukupnih količina uvezle su još sljedeće tvrtke: NEXE d.d. (5 %), VETROPACK STRAŽA d.d. (4 %), METIS d.d. (4 %), LOTUS 91 d.o.o. (4 %), BOZ IMEX S.A.S. glavna podružnica Rijeka (3 %), SOMETAL CROATIA d.o.o. (2 %), HARTMANN d.o.o. (1 %) KRONOSPAN CRO d.o.o. (1 %) i dok su ostale tvrtke u ukupnom uvozu zajedno sudjelovale sa 6 % (Tablica 6.2.7.).

Tablica 6.2.7. Najveći uvoznici otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku u 2022. godini

Tvrta	Uvezena količina (t)	% od ukupne uvezene količine
CEMEX Hrvatska d.d.	245.942,04	25,6%
CE-ZA-R Centar za reciklažu d.o.o.	186.633,13	19,5%
DS SMITH UNIJAPAPIR CROATIA d.o.o.	130.373,00	13,6%
ABS SISAK d.o.o.	101.620,36	10,6%
NEXE d.d.	51.643,79	5,4%
VETROPACK STRAŽA d.d.	39.605,03	4,1%
METIS d.d.	34.959,58	3,6%
LOTUS 91 d.o.o.	34.574,48	3,6%
BOZ IMEX S.A.S. GLAVNA PODRUŽNICA RIJEKA	27.449,51	2,9%
SOMETAL CROATIA d.o.o.	22.962,03	2,4%
HARTMANN d.o.o.	14.330,33	1,5%
KRONOSPAN CRO d.o.o.	11.883,26	1,2%
Ostale tvrtke	57.251,38	6,0%
UKUPNO:	959.227,92	100,0%

7. Poteškoće i nedostaci pri prekograničnom prometu otpada

7.1. Analiza mogućih poteškoća i nedostataka

Tijekom obrade podataka za ovo izvješće zabilježeno je više mogućih poteškoća i nedostataka. Većina ih se odnosi na prekogranični promet otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku. Kao razlog za takvu distribuciju nameće se činjenica da notifikacijski postupak provodi Ministarstvo te se svi podaci i dokumentacija kontroliraju od strane službene osobe i odobravaju se samo oni postupci koji su u potpunosti usklađeni sa zakonskom regulativom. Za prekogranični promet otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku nije propisan takav kontinuirani nadzor, te je stoga mogućnost nedostataka, odnosno pogreške, veća, osobito u prometu otpada unutar granica EU budući da ne postoji niti carinska kontrola, a također su broj sudionika kao i transportirane količine višestruko veći. Ipak, broj uočenih nepravilnosti u značajnom je padu u odnosu na prethodnu godinu.

7.1.1. Zakon o gospodarenju otpadom

Zakon o gospodarenju otpadom (Narodne novine, broj 84/2021) koji je stupio na snagu 31. srpnja 2021. godine donio je niz promjena vezanih za prekogranični promet otpadom. Između ostalog, ukinuta je obveza upisa u Očevidnik uvoznika/izvoznika otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku, međutim nije ukinuta obveza godišnjeg izvješćivanja prema Ministarstvu. Novim Zakonom predviđeno je da se izvješća o prekograničnom prometu otpada prikupljaju putem aplikacije e-ONTO, međutim do prilagodbe aplikacije, a sukladno prijelaznim i završnim odredbama Zakona, osoba koja je u prethodnoj kalendarskoj godini obavila prekogranični promet otpadom obvezna je, kao i prethodnih izvještajnih godina, do 1. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu dostaviti Ministarstvu izvješće o vrstama i količinama otpada koji je uvezla na, odnosno izvezla sa, teritorija Republike Hrvatske. Tijekom prikupljanja podataka zapaženo je da dio obveznika još uvijek nije upoznat sa promjenom zakonodavnog okvira niti sa svojim obvezama. Međutim, većina je dostavila svoja izvješća nakon što su kontaktirani od strane Ministarstva. Kao baza potencijalnih obveznika korišteni su podaci iz nekadašnjih Očevidnika te ROO.

7.1.2. Promjena pravila o prekograničnom prometu otpada od plastike

Dana 1. siječnja 2021. godine stupila je na snagu Delegirana uredba Komisije (EU) br. 2020/2174 kojom se u EU zakonodavstvo prenose izmjene i dopune Baselske konvencije vezane za prekogranični promet otpada od plastike. Sukladno navedenoj Delegiranoj uredbi, u prekograničnom prometu otpada od plastike namijenjenog oporabi **unutar EU i EEA³⁸** za neopasni otpad od plastike koriste se oznake EU3011 za čiste polimere i EU48 za popisane mješavine otpada od plastike te isti ne podliježe notifikacijskom postupku. Nepopisane mješavine i opasni otpad od plastike oznake AC300, kao i sav otpad od plastike namijenjen zbrinjavanju podliježe notifikacijskom postupku.

³⁸ Evropski gospodarski prostor

Pri prekograničnom prometu otpada od plastike **između EU i OECD-a** otpad klasificiran pod stavkama AC300 i Y48 od 1. siječnja 2021. godine podliježe notifikacijskom postupku, a prekogranični promet neopasnog otpada od plastike klasificiranog pod oznakom B3011 kojeg čine čisti polimeri te mješavine plastičnog otpada koje se sastoje od polietilena (PE), polipropilena (PP) i/ili polietilen tereftalata (PET), pod uvjetom da su namijenjene odvojenom recikliraju svakog materijala na način prihvatljiv za okoliš, ne podliježe notifikacijskom postupku. Izvoz ovakvog otpada iz EU na zbrinjavanje u neku od država članica OECD-a koje nisu ujedno i članice EU ili EFTA je zabranjen.

Nadalje, pri prekograničnom prometu otpada **EU s trećim zemljama** izvoz otpada od plastike klasificiranog pod stavkama A3210 i Y48 u treće zemlje je zabranjen dok je izvoz neopasnog otpada od plastike klasificiranog kao B3011 na propisan Uredbom Komisije (EZ-a) br. 1418/2007. Uvoz otpada od plastike klasificiranog pod stavkama A3210 i Y48 podliježe, dok uvoz na oporabu otpada od plastike klasificiranog kao B3011 ne podliježe notifikacijskom postupku.

Također, otpad od PVC-a ne podliježe notifikacijskom postupku u prekograničnom prometu unutar EU i EEA, podliježe notifikacijskom postupku prekograničnom prometu između EU i država članica OECD-a, a izvoz u treće zemlje je zabranjen.

Za razliku od prethodne godine tijekom prikupljanja podataka zapaženo je da su obveznici upoznati s novim pravilima za prekogranični promet otpada od plastike te nije zabilježen izvoz u treće zemlje bez notifikacijskog postupka. Isto tako, jedini zabilježeni izvoz PVC otpada bilježi se u Sloveniju što je dozvoljeno.

7.1.3. Nezakoniti prekogranični promet otpada s trećim zemljama

Sukladno odredbama Uredbe (EZ-a) br. 1013/2006 izvoz iz EU u treće zemlje svog otpada namijenjenog zbrinjavanju je zabranjen, osim izvoza u države EFTA-e. Nadalje, zabranjen je izvoz određenih vrsta otpada namijenjenog oporabi iz EU u države koje nisu članice OECD-a i to svih vrsta opasnog otpada, mješavina opasnog otpada i mješavina opasnog otpada s neopasnim, otpada popisanog u Prilogu II. Baselskoj konvenciji, otpada koje je država odredišta prijavila kao opasnog prema članku 3. Baselske konvencije, otpada čiji je uvoz u državi odredišta zabranjen te otpada za koji nadležno tijelo polazišta opravdano vjeruje da se u relevantnoj državi odredišta njime neće gospodariti na način prihvatljiv za okoliš. Za otpad za koji nije *a priori* zabranjen izvoz iz EU, Europska komisija donijela je Uredbu Komisije (EZ-a) br. 1418/2007³⁹ temeljenu na izjavama država koje nisu članice OECD-a, a vezano uz mogućnost uvoza na oporabu pojedine vrste otpada iz EU kao i informacije o eventualnom postupku kontrole u državi odredišta koji pritom treba slijediti. Svaka država koja nije članica OECD-a mogla je za pojedinu vrstu otpada odlučiti hoće li u potpunosti zabraniti uvoz, tražiti provođenje notifikacijskog postupka, odobriti uvoz bez dodatne kontrole ili odobriti uvoz uz provođenje drugih kontrolnih postupaka u skladu s primjenjivim nacionalnim zakonima. Za

³⁹ UREDBA KOMISIJE (EZ) br. 1418/2007 od 29. studenoga 2007. o izvozu određenog otpada namijenjenog za oporabu navedenog u Prilogu III. ili III.A Uredbi (EZ) br. 1013/2006 Europskog parlamenta i Vijeća u određene zemlje na koje se ne primjenjuje Odluka OECD-a o kontroli prekograničnog kretanja otpada

izvoz otpada koji nije *a priori* zabranjen u države koje nisu dostavile svoje izjave Europskoj komisiji, primjenjuje se notifikacijski postupak.

Također, sukladno odredbama Uredbe (EZ-a) br. 1013/2006, zabranjen je uvoz otpada u EU iz država koje nisu članice OECD-a i/ili Baselske konvencije, a s kojima država članica EU nije pojedinačno zaključila bilateralni sporazum i dogovorila rješenja za uporabu konkretnog otpada u toj državi članici, ako se tim otpadom u državi polazišta neće gospodariti na način prihvatljiv za okoliš. Navedena zabrana ne primjenjuje se u vrijeme kriznih stanja ili rata.

Za razliku od nekoliko prethodnih godina, tijekom 2022. godine zabilježen je samo jedan ovakav slučaj i to izvoz 412 t tekstilnog otpada u Togo u kojem je na snazi zabrana uvoza svih vrsta otpada. Pri tome pošiljke nisu zaustavljene od strane Carinske uprave niti od strane Državnog inspektorata Republike Hrvatske (dalje u tekstu: DIRH). Podaci o navedenom izvozu prijavljeni i preuzeti iz ROO, međutim nisu prijavljeni Ministarstvu sukladno odredbama Zakona o prekograničnom prometu otpada.

7.1.4. Otpad klasificiran pod ključnim brojem 19 12 04 – plastika i guma

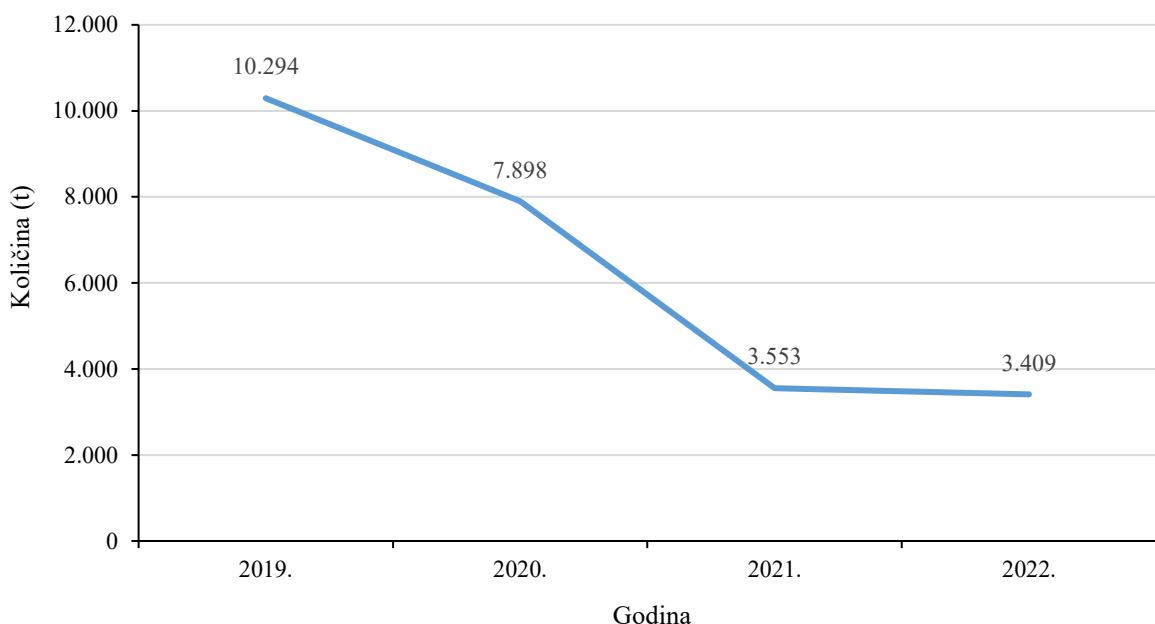
Ključni broj otpada 19 12 04 odnosi se na plastični i gumeni otpad od mehaničke obrade otpada, a obuhvaća otpad koji sadrži samo pojedine polimere plastike (oznaka EU3011 iz Priloga III, odnosno B3011 iz Priloga V Uredbe (EZ-a) br. 1013/2006) ili gume (oznaka B3040 iz Priloga III Uredbe (EZ-a) br. 1013/2006), popisane mješavine unutar oznaka EU3011 ili B3040 sukladno Prilogu IIIA iste Uredbe (EZ-a), ali i mješavine koje podliježu notifikacijskom postupku ili zabrani izvoza u treće zemlje (oznaka EU48 iz Priloga IV, odnosno Y48 iz Priloga V Uredbe (EZ-a) br. 1013/2006).

Slijedom navedenog, klasifikaciji otpada ključnog broja 19 12 04, a koji se vrlo često pojavljuje u prekograničnom prometu otpada, valja posvetiti posebnu pažnju, budući da se mješavina otpada klasificirana kao EU48 odnosno Y48 za koju u prekograničnom prometu unutar EU, EEA ili OECD-a za koju nije proveden notifikacijski postupak smatra nezakonitom pošiljkom otpada i podliježe prekršajnom, odnosno u slučaju da se radi o količinama većim od 10.000 kg (10 t), kaznenom postupku. Nezakonitom se smatra i svaka pošiljka koja se može klasificirati kao Y48, a upućena je u treće zemlje te također podliježe prekršajnom odnosno kaznenom postupku. Sav otpad od plastike koji sadrži više od 5%⁴⁰ neopasnih, nepoželjnih materijala koji ne utječu na postupak uporabe smatra EU48 odnosno Y48 (Prilog 9.3).

Budući da u dijelu podataka prikupljenih od obveznika dostave izvješća o vrstama i količinama uvezenog i izvezenog otpada u 2022. godini, a koji se odnose na otpad ključnog broja 19 12 04, nije bilo moguće razlučiti radi li se o otpadu od plastike ili gume, ili pak o mješavini, takav je otpad kao i u prethodna tri izvješća izdvojen i obrađen posebno.

⁴⁰ Sukladno dodatku II. Dijelu 3. Pravilnika o Katalogu otpada, Narodne novine, br. 90/2015. Ovaj Pravilnik je ukinut novim Pravilnikom o gospodarenju otpadom, Narodne novine, br. 106/2022, kojim su u Dodatu X. između ostalog definirane granične vrijednosti primjesa u pošiljci otpada, koje za otpad od plastike pod oznakom EU3011 iznose 6% masenog udjela, a za B3011 2%. Novi Pravilnik o gospodarenju otpadom stupio je na snagu 22. rujna 2022. godine.

Tijekom 2022. godine primijećen je daljnji, iako vrlo mali, pad količina ove vrste otpada u prekograničnom prometu što upućuje na bolju edukaciju i podizanje svijesti subjekata koji u takvom prometu sudjeluju (Slika 7.1).

Slika Error! No text of specified style in document..1 Kretanje uvezenih količina otpada ključnog broja 19 12 04 u razdoblju od 2019. do 2022. godine

7.1.5. Postupci oporabe R12 i R13

Postupci oporabe R12 – razmjena otpada radi primjene bilo kojeg od postupaka oporabe navedenih pod R1 – R11 (ako nijedna druga oznaka R nije odgovarajuća, ova može obuhvatiti prethodne postupke prije oporabe, uključujući prethodnu preradu kao što su, među ostalim, rasklapanje, sortiranje, drobljenje, sabijanje, peletiranje, sušenje, usitnjavanje, kondicioniranje, ponovno pakiranje, odvajanje, uklapanje ili miješanje prije podvrgavanja bilo kojem od postupaka navedenim pod R1 – R11), kao i R13 – skladištenje otpada prije bilo kojeg od postupaka oporabe navedenim pod R1 do R12 (osim privremenog skladištenja otpada na mjestu nastanka, prije sakupljanja), sukladno odredbama članka 2. točke 7. Uredbe (EZ-a) br. 1013/2006, smatraju se privremenim postupcima oporabe budući da nakon njih mora uslijediti neki od postupaka R1-R11 (Prilog 9.2). Odredbe Uredbe (EZ-a) br. 1013/2006 koje se odnosne na prekogranični promet otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku, za razliku od odredbi koje se odnose na otpad koji podliježe notifikacijskom postupku, ne propisuju obvezu dostave podataka o naknadnim konačnim postupcima oporabe te nisu niti prikupljani za potrebe ovog izvješća iako time ostaje otvoreno pitanje što se u konačnici događa s tim otpadom.

Tijekom 2022. godine na postupke oporabe R1-R11 izvezeno je 83 % od ukupne količine otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku dok je na privremene postupke oporabe izvezeno 15 %. Preostalih 2 % otpada izvezeno je na kombinirane privremene i konačne postupke oporabe ili je postupak oporabe nepoznat. Na privremene postupke oporabe izvoziono se najviše otpad od metala (51 %) te otpad od papira i kartona (43 %).

Istovremeno, na postupke oporabe R1-R11 uvezeno je oko 91 % od ukupno uvezene količine otpada, na privremene postupke oporabe 9 %, dok na kombinirane postupke ili je postupak oporabe nepoznat u manje od 1 % slučajeva.

Oko 44 % otpada uvezenog na privremene postupke oporabe odnosi se na otpad od plastike⁴¹, a slijede otpad od metala⁴² s 38 % te otpad od papira i kartona⁴³ s 15 %. Manje od 3 % otpada uvezenog na privremene postupke oporabe nije iz triju navedenih grupa. Budući da prilikom prekograničnog prometa otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku na privremene postupke oporabe nije nužno poznat konačni oporabitelj, mogućnost za nezakonite postupke je povećana. Ovo je osobito primijećeno kod uvoza na privremene postupke oporabe otpada od plastike te nerazvrstane plastike i gume za koje su kapaciteti za konačnu oporabu u Republici Hrvatskoj upitni, a već se niz godina upravo ove vrste otpada učestalo nalaze u nezakonitim pošiljkama otpada.

7.1.6. Postupci oporabe koje nije moguće provesti s određenim otpadom

Dio uočenih nedostataka odnosi se na identifikaciju postupka oporabe (Prilog 9.2.) gdje je kao postupak oporabe kojem je namijenjen otpad u prekograničnom prometu u nekim slučajevima prijavljen postupak oporabe kojeg nije moguće provesti s navedenim otpadom, npr. u dostavljenim podacima navedeno je da je tekstilni otpad namijenjen postupku oporabe R5 dok se postupak oporabe R5 odnosi na recikliranje/obnavljanje drugih otpadnih anorganskih materijala. Prilikom verifikacije dostavljenih podataka, iz komunikacije s podnositeljima izvješća kao i uvidom u Registar dozvola kojeg vodi Ministarstvo, utvrđeno je da pojedine tvrtke imaju neodgovarajuće postupke oporabe navedene u svojim dozvolama za gospodarenje otpadom.

7.2. Inspeksijski nadzori

Države članice EU dužne su osigurati inspeksijske nadzore institucija, tvrtki, posrednika i trgovaca koji se bave gospodarenjem otpadom kao i inspeksijske nadzore pošiljaka otpada te s njima povezane oporabe ili zbrinjavanja. U tu svrhu države članice dužne su osigurati da se za njihovo cijelo geografsko područje uspostavi jedan ili više planova inspeksijskog nadzora. Planovi inspeksijskog nadzora temelje se na procjeni rizika koja pokriva posebne tokove otpada i izvore nezakonitih pošiljaka te uzimajući u obzir, ako su dostupni i gdje je to primjereno, podatke iz obavještajnih izvora kao što su podaci o policijskim i carinskim istragama i analize kriminalnih aktivnosti. Inspeksijski nadzori pošiljaka mogu se poduzimati posebno na mjestu nastanka, s proizvođačem, posjednikom ili podnositeljem obavijesti; na mjestu odredišta, uključujući privremenu i konačnu oporabu i zbrinjavanje, s primateljem ili postrojenjem; na granicama EU; i/ili tijekom transporta unutar Unije. Inspeksijski nadzori pošiljaka uključuju provjeru dokumenata, potvrdu identiteta i, prema potrebi, fizički pregled otpada.

⁴¹ Ključni brojevi otpada 07 02 13, 12 01 05, 15 01 02, 19 12 04, 20 01 39

⁴² Ključni brojevi otpada 12 01 01, 12 01 02, 12 01 03, 12 01 13, 15 01 04, 16 01 18, 17 04 01, 17 04 02, 17 04 03, 17 04 04, 17 04 05, 19 01 02, 19 12 02, 19 12 03

⁴³ Ključni brojevi otpada 03 03 07, 15 01 01, 19 12 01, 20 01 01

Nadzor prekograničnog prometa otpadom u Republici Hrvatskoj provode inspektorji zaštite okoliša Državnog inspektorata, ovlašteni službenici Ministarstva financija - Carinske uprave (carinski službenici) i ovlašteni službenici Ministarstva unutarnjih poslova (policija), na temelju Sporazuma o suradnji prilikom provođenja nadzora prekograničnog prometa pošiljki otpada te Planu nadzora pošiljaka otpada Republike Hrvatske za razdoblje od 2020. – 2023. godine.

Prema informacijama dobivenim od strane Državnog inspektorata, tijekom 2022. godine inspekcijski nadzor prekograničnog prometa otpadom provodio se sukladno usuglašenom Planu nadzora pošiljaka otpada Republike Hrvatske za razdoblje od 2020. – 2023. godine čije su potpisnice Državni inspektorat, Ministarstvo financija i Ministarstvo unutarnjih poslova, a kojim je predviđeno provođenje inspekcijskih nadzora, odnosno fizičkih pregleda, vozila na graničnim prijelazima, na cestovnim pravcima, na željeznici, u morskim lukama, na kontejnerskim terminalima te inspekcijski nadzori pravnih ili fizičkih osoba s naglaskom na izvore i odredišta pošiljaka otpada (proizvođač, primatelj, operater skladišta ili postrojenja za obradu, trgovac, posrednik).

Tijekom 2022. obavljeno je ukupno 158 nadzora prekograničnog prometa otpadom od čega 145 planirana nadzora i 13 izvanrednih nadzora u kojima je sudjelovalo 29 inspektora zaštite okoliša. Pri tome je obavljeno 54 nadzora kod pravnih i fizičkih osoba – obrtnika, a od preostala 104 nadzora 86 ih je obavljeno na ukupno 14 graničnih prijelaza, dva nadzora obavljena su na cestovnim pravcima, šest nadzora na kontejnerskim terminalima u lukama i deset na željeznici. U nadzorima je pregledano ukupno 226 pošiljaka što je povećanje od 8 % u broju pregledanih pošiljaka u odnosu na 2021. godinu.

U inspekcijskim nadzorima u 2022. godini otkriveno je ukupno 40 nezakonitih pošiljaka otpada u ukupnoj količini od 693,68 t otpada za razliku od 2021. godine kada je otkriveno 90 nezakonitih pošiljaka otpada. Na cestovnim pravcima otkrivene su dvije nezakonite pošiljke, a 38 nezakonitih pošiljaka otkriveno je kod pravnih i fizičkih osoba - obrtnika. U najviše slučajeva utvrđeno je da se radi o „mješavini otpada” i to otpadne plastika te otpadnog tekstila. Kod nekih otkrivenih nezakonitih pošiljaka otpada utvrđeno je da je otpremljena iz Republiku Hrvatsku bez dokumentacije o otpadu.

Kazneni progon za djela protiv nezakonitih pošiljki otpada tijekom 2022. godine provodio se suradnjom inspektora zaštite okoliša Državnog inspektorata i kriminalističke policije Ministarstva unutarnjih poslova. Učinkovitost kaznenog progona protiv ovih kaznenih djela ograničena je u svom dosegu te okružena nizom poteškoća. Tijekom 2022. godine zajedničkim naporima podignuto je 13 kaznenih prijava od strane kriminalističke policije Ministarstva unutarnjih poslova i jedna kaznena prijava od strane inspektora zaštite okoliša Državnog inspektorata. Inspektorji zaštite okoliša Državnog inspektorata su također podigli i pet prekršajnih naloga prilikom čega su izrečene kazne u iznosu od 43.753,65 EUR, a tijekom inspekcijskog postupanja donesene su i tri mjere na zapisnik te pokrenuta tri upravna postupka prilikom čega su donesena tri rješenja.

7.3. Obveza povrata pošiljke

Tijekom prekograničnog prometa otpada moguće u nepredviđene situacije poput nemogućnosti primatelja da iz bilo kojeg razloga prihvati upućenu pošiljku otpada ili ako se otkrije da je pošiljka nezakonita. U takvim slučajevima nužna je suradnja sviju nadležnih tijela uključenih u predmetni prekogranični promet, a u cilju dogovora oko alternativnog završetka takve pošiljke. Ovisno o dogovoru nadležnih tijela, alternativni završeci takvih pošiljaka mogu biti sljedeći, prema redoslijedu prioriteta:

- povrat otpada u državu polazišta,
- uporaba ili zbrinjavanje otpada u drugom postrojenju državi odredišta,
- uporaba ili zbrinjavanje otpada u državi provoza ili
- uporaba ili zbrinjavanje otpada u nekoj državi koja nije bila uključena u inicijalni prekogranični promet.

Obveza povrata ne primjenjuje se ako je otpremljeni otpad, u tijeku postupka u predmetnom pogonu, nepovratno izmiješan s ostalim otpadom prije no što je relevantno nadležno tijelo došlo do saznanja da se otprema ne može završiti kao što je planirano. U tom slučaju izmiješani otpad se oporabljuje ili zbrinjava na alternativni način.

Sukladno odredbama Zakona, u slučaju kada se mora izvršiti povrat otpada u Republiku Hrvatsku, iz Republike Hrvatske ili kroz Republiku Hrvatsku, odnosno prihvatiti alternativni način uporabe ili zbrinjavanja, Ministarstvo izdaje suglasnost.

7.3.1. Povrat kad se isporuka ne može završiti kao što je planirano

Tijekom 2022. godine nije izvršen niti jedan povrat pošiljke zbog nemogućnosti prihvata pošiljke na odredištu.

7.3.2. Povrat kada je pošiljka nezakonita

U smislu odredbi Uredbe (EZ-a) br. 1013/2006 „nezakonita pošiljka” znači svaka pošiljka otpada koja se otprema na neki od sljedećih načina:

- bez obavijesti (notifikacije) svim relevantnim nadležnim tijelima, ili
- bez odobrenja svih relevantnih nadležnih tijela, ili
- uz odobrenje dobiveno od relevantnih nadležnih tijela krivotvorenjem, pogrešnim predstavljanjem ili prijevarom, ili
- na način koji nije bitno naveden u obavijesti (notifikaciji) ili dokumentu o prometu, ili
- na način koji završava oporabom ili zbrinjavanjem suprotno međunarodnim pravilima ili pravilima EU, ili
- u ili iz država ili područja u koje je zabranjen izvoz, odnosno uvoz sukladno istoj Uredbi (EZ-a), ili

- do koje je, u vezi s pošiljkama otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku došlo zbog:
 - i. toga što se za otpad otkrilo da nije naveden u prilozima III, IIIA ili IIIB, odnosno otkrilo se da otpad podliježe notifikacijskom postupku, ili
 - ii. nepoštovanja odredbi vezanih uz prekogranični promet uzorka otpada namijenjenog laboratorijskoj analizi, ili
 - iii. toga što je otprema izvršena na način koji nije bitno naveden u pratećem dokumentu iz Priloga VII navedene Uredbe (EZ-a).

Tijekom 2022. godine završena su dva postupka vraćanja pošiljke za koje se utvrdilo da se radi o nezakonitim pošiljkama. U oba slučaja utvrđeno je da se radi o „mješovitom otpadu“, odnosno otpadu koji nastaje namjernim ili nenamjernim miješanjem dviju ili više vrsta različitog otpada, a za takvu mješavinu ne postoji jedna zasebna oznaka u prilozima III, IIIA, IIIB, IV i IVA Uredbe (EZ-a) br. 1013/2006. Slijedom navedenog, takav otpad podliježe notifikacijskom postupku.

U Tablici 7.3.1. prikazani su završeni postupci nezakonitih pošiljki otpada u 2022. godini.

Tablica 7.3.1. Završeni postupci nezakonitih pošiljki otpada u 2022. godini

Identifikacija otpada	Količina	Država polazišta	Država odredišta	Razlog nezakonitosti	Poduzete mjere
Metal klasificiran kao 17 04 05 ⁴⁴	18,2 t	Hrvatska	Slovenija	Otkrilo se da otpad podliježe notifikacijskom postupku	Zabrana izvoza, povrat u državu polazišta, optužni prijedlog
Miješana plastika klasificirana kao 15 01 02 ⁴⁵	20,14 t	Slovenija	Hrvatska	Otkrilo se da otpad podliježe notifikacijskom postupku	Zabrana uvoza, povrat u državu polazišta

⁴⁴ Željezo i čelik

⁴⁵ Ambalaža od plastike

8. Zaključak

- ✓ Rastuća proizvodnja otpada zajedno s razvojem globalne ekonomije dovela je do porasta količina otpada u prekograničnom prometu. Republika Hrvatska nije iznimka u ovom globalnom trendu tako da su podaci o ukupnom prekograničnom prometu otpada, u razdoblju od 2004. kada je počelo praćenje, a osobito nakon ulaska Republike Hrvatske u članstvo EU, do 2021. godine, ukazivali na porast prekograničnog prometa otpada. Tijekom 2022. godine, međutim, zabilježena je stagnacija, odnosno blagi pad, količina otpada u svim segmentima prekograničnog prometa otpada osim kod izvoza otpada koji podliježe notifikacijskom postupku na koji je direktno utjecala promjena zakonske legislative o prekograničnom prometu otpada od plastike.
- ✓ Iz navedenog se može zaključiti da je Republika Hrvatska postigla svoj optimum prekograničnog prometa otpada te u predstojećem razdoblju više ne treba očekivati velika odstupanja izvezenih i uvezenih količina. Oko 53 % ukupnog prekograničnog prometa otpada Republika Hrvatska je realizirala s drugim državama članicama EU, 24 % s državama članicama OECD-a koje nisu istovremeno i članice EU, a 23 % s trećim zemljama.
- ✓ Uspoređujući podatke o prekograničnom prometu otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku utvrđeno je, slično kao i prethodne dvije godine, da su se tijekom 2022. godine, osim otpada iz termičkih procesa, iste najčešće zastupljene vrste otpada podjednako izvozile i uvozile.
- ✓ Iako vrlo blago, nastavlja se i trend smanjenja uvoza otpada ključnog broja 19 12 04 koji je klasificiran kao plastika i guma. Ovaj pad posljedica je učestalih inspekcijskih nadzora kao i promjene zakonske legislative o otpadu od plastike. Naime, sukladno propisima, nepopisana mješavina, odnosno mješavina otpada od plastike koja se može klasificirati oznakom EU48 ili Y48 sukladno Uredbi (EZ-a) br. 1013/2006, a za koju se najčešće i koristi navedeni ključni broj, za koju nije proveden notifikacijski postupak unutar EU ili OECD-a, ili koja se uputi u neku od trećih zemalja, smatra nezakonitom pošiljkom otpada. Nadalje, nezakonite pošiljke, ovisno o količini otpada, podliježu prekršajnom, odnosno kaznenom postupku.
- ✓ Također, u odnosu na prethodnu izvještajnu godinu bilježi se pad prekograničnog prometa otpada s trećim zemljama, osobito pad količina izvezenog otpada. Tijekom 2022. godine zabilježen je samo jedan slučaj prijavljenog izvoza nedozvoljene pošiljke otpada u neku treću zemlju iz čega je vidljivo da je sve veći broj izvoznika dobro upoznat sa zakonskom legislativom i promjenama u prekograničnom prometu otpada.
- ✓ Isto tako, dio sudionika nije bio upoznat ili je zanemario obvezu dostave godišnjeg izvješća o obavljenom prekograničnom prometu otpada, međutim većina je ispunila izvještajnu obvezu nakon što su kontaktirani od strane Ministarstva, te se stoga kvaliteta i obuhvat prikupljenih podataka mogu ocijeniti zadovoljavajućima.

9. Prilozi

9.1. Postupci zbrinjavanja otpada (D) sukladno Zakonu o gospodarenju otpadom

D1	Odlaganje otpada u ili na tlo (na primjer odlagalište itd.)
D2	Obrada otpada na ili u tlu (na primjer biološka razgradnja tekućeg ili muljevitog otpada u tlu itd.)
D3	Duboko utiskivanje otpada (na primjer utiskivanje otpada crpkama u bušotine, iscrpljena ležišta soli, prirodne šupljine itd.)
D4	Odlaganje otpada u površinske bazene (na primjer odlaganje tekućeg ili muljevitog otpada u jame, bazene, lagune itd.)
D5	Odlaganje otpada na posebno pripremljeno odlagalište (odlaganje u povezane komore koje su zatvorene i izolirane jedna od druge i od okoliša itd.)
D6	Ispuštanje otpada u kopnene vode isključujući mora/oceane
D7	Ispuštanje otpada u mora/oceane uključujući i ukapanje u morsko dno
D8	Biološka obrada otpada koja nije specificirana drugdje u ovim postupcima, a koja za posljedicu ima konačne sastojke i mješavine koje se zbrinjavaju bilo kojim postupkom navedenim pod D1-D12
D9	Fizikalno-kemijska obrada otpada koja nije specificirana drugdje u ovim postupcima, a koja za posljedicu ima konačne sastojke i mješavine koje se zbrinjavaju bilo kojim postupkom navedenim pod D1-D12 (na primjer isparavanje, sušenje, kalciniranje itd.)
D10	Spaljivanje otpada na kopnu
D11	Spaljivanje otpada na moru (ovaj je postupak zabranjen zakonodavstvom EU-a i međunarodnim konvencijama)
D12	Trajno skladištenje otpada (na primjer smještaj spremnika u rudnike itd.)
D13	Spajanje ili miješanje otpada prije podvrgavanja bilo kojem postupku navedenim pod D1-D12 (ako nijedna druga oznaka D nije odgovarajuća, ova može obuhvatiti prethodne postupke prije odlaganja, uključujući prethodnu preradu, primjerice, među ostalim, sortiranje, drobljenje, sabijanje, peletiranje, sušenje, usitnjavanje, kondicioniranje ili odvajanje prije podvrgavanja bilo kojem od postupaka navedenim pod D1-D12)
D14	Ponovno pakiranje otpada prije podvrgavanja bilo kojem od postupaka navedenim pod D1-D13
D15	Skladištenje otpada prije primjene bilo kojeg od postupaka zbrinjavanja navedenim pod D1-D14 (osim privremenog skladištenja otpada na mjestu nastanka, prije sakupljanja) i drugi postupci propisani posebnim propisom

9.2. Postupci uporabe otpada (R) sukladno Zakonu o gospodarenju otpadom

R1	<p>Korištenje otpada uglavnom kao goriva ili drugog načina dobivanja energije</p> <p>Ovo obuhvaća spalionice namijenjene preradi krutog komunalnog otpada samo kad je njihova energetska efikasnost jednaka ili veća od:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 0,60 za postrojenja u radu i odobrena u skladu s primjenjivim zakonodavstvom Zajednice prije 1. siječnja 2009. – 0,65 za postrojenja koja su odobrena nakon 31. prosinca 2008. primjenom sljedeće formule: $\text{Energetska efikasnost} = (\text{Ep} - (\text{Ef} + \text{Ei})) / (0,97 \times (\text{Ew} + \text{Ef}))$ gdje: Ep označava godišnju proizvodnju energije kao toplinske energije ili električne energije. Izračunava se tako da se energija u obliku električne energije pomnoži s 2,6, a toplinska energija proizvedena u komercijalne svrhe množi se s 1,1 (GJ/godina) Ef označava količinu energije koja godišnje ulazi u sustav a dobivena je iz goriva i služi proizvodnji pare (GJ/godina) Ew označava godišnju količinu energije sadržane u obrađenom otpadu izračunatu primjenom neto kalorične vrijednosti otpada (GJ/godina) Ei označava godišnju uvezenu količinu energije bez Ew i Ef (GJ/godina) 0,97 je faktor obračuna gubitaka energije zbog pepela na dnu peći i isijavanja. Ova se formula primjenjuje u skladu s referentnim dokumentom o najboljim dostupnim tehnikama za spaljivanje otpada. Vrijednost formule za energetsku učinkovitost množi se s klimatskim korekcijskim faktorom (CCF) na sljedeći način: <ol style="list-style-type: none"> 1. CCF za pogone u funkciji i dopuštene u skladu s važećim zakonodavstvom Unije prije 1. rujna 2015. $\text{CCF} = 1 \text{ ako je } \text{HDD} \geq 3\,350$ $\text{CCF} = 1,25 \text{ ako je } \text{HDD} \leq 2\,150$ $\text{CCF} = -(0,25/1\,200) \times \text{HDD} + 1,698 \text{ kada je } 2\,150 < \text{HDD} < 3\,350$ 2. CCF za pogone dopuštene nakon 31. kolovoza 2015. i za pogone u sklopu točke 1. ovoga Dodatka nakon 31. prosinca 2029. $\text{CCF} = 1 \text{ ako je } \text{HDD} \geq 3\,350$ $\text{CCF} = 1,12 \text{ ako je } \text{HDD} \leq 2\,150$ $\text{CCF} = -(0,12/1\,200) \times \text{HDD} + 1,335 \text{ kada je } 2\,150 < \text{HDD} < 3\,350$ (Dobivena vrijednost CCF-a zaokružiti će se na tri decimalna mjesta.). Vrijednost HDD-a (stupanj – dan grijanja) trebala bi se uzeti kao prosječna vrijednost HDD-a za lokaciju pogona za spaljivanje, izračunana za razdoblje od 20 uzastopnih godina prije godine za koju je izračunan CCF. Za izračun vrijednosti HDD-a trebala bi se primjenjivati sljedeća metoda koju je utvrdio Eurostat: HDD je jednak $(18^\circ\text{C} - T_m) \times d$ ako je T_m niži od ili jednak 15°C (prag grijanja), a nula ako je T_m viši od 15°C, pritom je T_m prosječna $(T_{\min} + T_{\max})/2$ vanjska temperatura u razdoblju od d dana. Izračuni se provode na dnevnoj osnovi ($d = 1$) te se zbrajaju za godinu.
R2	Obnavljanje/regeneracija otpadnog otapala
R3	Recikliranje/obnavljanje otpadnih organskih tvari koje se ne koriste kao otapala (uključujući kompostiranje i druge procese biološke pretvorbe) (ovo obuhvaća plinifikaciju i pirolizu u kojima se sastojci upotrebljavaju kao kemikalije)
R4	Recikliranje/obnavljanje otpadnih metala i spojeva metala
R5	Recikliranje/obnavljanje drugih otpadnih anorganskih materijala (ovo obuhvaća čišćenje tla koje rezultira oporabom tla i recikliranjem anorganskih građevinskih materijala

R6	Regeneracija otpadnih kiselina ili lužina
R7	Oporaba otpadnih sastojaka koji se koriste za smanjivanje onečišćenja
R8	Oporaba otpadnih sastojaka iz katalizatora
R9	Ponovna prerada otpadnih ulja ili drugi načini ponovne uporabe ulja
R10	Tretiranje tla otpadom u svrhu poljoprivrednog ili ekološkog poboljšanja
R11	Upotreba otpada nastalog bilo kojim postupkom navedenim pod R1-R10
R12	Razmjena otpada radi primjene bilo kojeg od postupaka oporabe navedenim pod R1-R11 (ako nijedna druga oznaka R nije odgovarajuća, ova može obuhvatiti prethodne postupke prije uporabe, uključujući prethodnu preradu kao što su, među ostalim, rasklapanje, sortiranje, drobljenje, sabijanje, peletiranje, sušenje, usitnjavanje, kondicioniranje, ponovno pakiranje, odvajanje, uklapanje ili miješanje prije podvrgavanja bilo kojem od postupaka navedenim pod R1-R11)
R13	Skladištenje otpada prije bilo kojeg od postupaka uporabe navedenim pod R1 do R12 (osim privremenog skladištenja otpada na mjestu nastanka, prije sakupljanja) i drugi postupci propisani posebnim propisom

9.3. Kategorizacija za prekogranični promet otpadom sukladno Dodatku VIII. Pravilnika o gospodarenju otpadom⁴⁶

Kriteriji klasifikacije otpada sa Zelenog popisa

Tablica 1. Granične vrijednosti prema tvari sadržanoj u otpadu

Tvar		Granična vrijednost (maseni postotak)
Teški metali i spojevi teških metala	Živa i živini spojevi	> 0,1 %
	Metalni nikal u raspršivom obliku*	1 %
	Niklovi oksidi	0,1 %
	Berilijevi oksidi	0,1 %
	Kadmijevi oksidi i spojevi	0,1 %
	Spojevi olova	0,5 %
Postojani organski onečišćivači (POP)		**
Ugljikovodici (npr. mineralna ulja)		1 %

*) Raspršivi oblik otpada smatra se otpad od čestica manjih od 100 µm

**) primjenjuju se granične vrijednosti koncentracija propisane Prilogom IV Uredbe (EU) 2019/1021 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o postojanim organskim onečišćujućim tvarima (SL L 169, 25. 6. 2019.), kako je zadnje izmijenjena Delegiranim uredbom Komisije (EU) 2021/277 od 16. prosinca 2020. o izmjeni Priloga I. Uredbi (EU) 2019/1021 Europskog parlamenta i Vijeća o postojanim organskim onečišćujućim tvarima u pogledu pentaklorofenola te njegovih soli i estera (SL L 62, 23. 2. 2021.)

Tablica 2. Granične vrijednosti primjesa u pošiljci otpada

Oznaka otpada	Opis otpada	Primjese u otpadu	Granična vrijednost (maseni postotak)
B1010	Željezni i čelični otpad	Neopasne nemetalne tvari koje ne utječu na postupak oporabe	8 %
	Željezni i čelični otpad iz postrojenja za spaljivanje	Troska od spaljivanja otpada	5 %
B1050	Otpad od miješanog obojenog metalra, teška frakcija	Neopasne nemetalne tvari koje ne utječu na postupak oporabe	8 %
B1090	Otpadne baterije	Sve baterije klasificiraju se kao otpad koji podliježe notifikacijskom postupku	
B1100	Tvrdi metalni cink		Sadržaj metalnog cinka manji od 45 %
	Cinkova pjena		
	Strugotine i pjena aluminija		Sadržaj metalnog aluminija manji od 45 %
B2020	Otpadno staklo	Neopasne, nepoželjne primjese koje ne utječu na postupak oporabe (plastika, metal, papir, drvo, minerali itd.)	5 %
B2130	Bitumenski materijal (otpadni asfalt) koji ne sadrži katran	Benz(o)piren	50 mg/kg suhe tvari
		PAH-ovi	300 mg/kg suhe tvari

Oznaka otpada	Opis otpada	Primjese u otpadu	Granična vrijednost (maseni postotak)
B3011	<ul style="list-style-type: none"> - otpadna plastika, pod uvjetom da je namijenjena recikliraju na način prihvatljiv za okoliš, koja se sastoji gotovo isključivo od jednog nehalogeniranog polimera, ili jedne otvrnute smole ili jednog kondenzacijskog proizvoda ili jednog od fluoriranih polimera - mješavine PET pod uvjetom da su namijenjene odvojenom recikliraju R3 	»Gotovo bez onečišćenja i drugih vrsta otpada« i »gotovo se isključivo sastoji od«	2 %
EU3011 i mješavine otpadne plastike otpada obuhvaćene točkom 4. Priloga IIIA Uredbe (EZ) br. 1013/2006 za pošiljke unutar EU	<ul style="list-style-type: none"> - otpadna plastika, koja se sastoji gotovo isključivo od jednog nehalogeniranog polimera, ili jedne otvrnute smole ili jednog kondenzacijskog proizvoda ili jednog od fluoriranih polimera 	»Gotovo bez onečišćenja i drugih vrsta otpada« i »gotovo se isključivo sastoji od«	6 %
B3020; Popisane mješavine unutar oznake B3020	Otpadni papir i karton	Neopasni, nepoželjni materijali koji ne utječu na postupak oporabe	2 %
B4030	Korišteni fotoaparati za jednokratnu upotrebu	Baterije	Sve baterije klasificiraju se kao otpad koji podliježe notifikacijskom postupku

Popis priloga

- 9.1. Postupci zbrinjavanja otpada (D) sukladno Zakonu o gospodarenju otpadom
- 9.2. Postupci uporabe otpada (R) sukladno Zakonu o gospodarenju otpadom
- 9.3. Kategorizacija za prekogranični promet otpadom sukladno Dodatku VIII. Pravilnika o gospodarenju otpadom

Popis slika

- Slika 3.1.1. Izvoz otpada koji podliježe notifikacijskom postupku (opasni i neopasni) u razdoblju od 2013. do 2022. godine
- Slika 3.1.2. Usپoredni prikaz izvoza opasnog i neopasnog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku u razdoblju od 2013. do 2022. godine
- Slika 3.2.1. Izvezene vrste otpada koji podliježe notifikacijskom postupku (opasni i neopasni) u 2022. godini
- Slika 3.2.2. Izvoz otpada koji podliježe notifikacijskom postupku (opasni i neopasni) u 2022. godini prema državi odredišta
- Slika 4.1.1. Uvezene količine otpada koji podliježe notifikacijskom postupku (opasni i neopasni) u razdoblju od 2014. do 2022. godine
- Slika 4.1.2. Usپoredni prikaz uvoza opasnog i neopasnog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku u razdoblju od 2014. do 2022. godine
- Slika 4.2.1. Uvezene vrste otpada koji podliježe notifikacijskom postupku (opasni i neopasni) u 2022. godini
- Slika 4.2.2. Varijacije u količinama različitih vrsta otpada koji podliježe notifikacijskom postupku uvezenih od 2014. do 2022. godine
- Slika 4.2.3. Uvoz otpada koji podliježe notifikacijskom postupku (opasni i neopasni) u 2022. godini prema državi polazišta
- Slika 5.1.1. Izvoz otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku u razdoblju od 2013. do 2022. godine
- Slika 5.2.1. Izvezene vrste otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku u 2022. godini
- Slika 5.2.2. Izvoz otpada koji podliježe ne notifikacijskom postupku u 2022. godini prema državi odredišta
- Slika 6.1.1. Uvoz otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku u razdoblju od 2013. do 2022. godine
- Slika 6.1.2. Prikaz kretanja uvezenih količina najznačajnijih vrsta otpada za razdoblje 2018-2022. godine
- Slika 6.2.1. Uvezene vrste otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku u 2022. godini
- Slika 6.2.2. Uvoz otpada koji podliježe ne notifikacijskom postupku u 2022. godini prema državi polazišta
- Slika **Error! No text of specified style in document..2** Kretanje uvezenih količina otpada ključnog broja 19 12 04 u razdoblju od 2019. do 2022. godine

Popis tablica

Tablica 3.2.1. Količine izvezenog neopasnog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku u 2022. godini

Tablica 3.2.2. Količine izvezenog opasnog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku u 2022. godini

Tablica 3.2.3. Države u koje se izvozio neopasni otpad koji podliježe notifikacijskom postupku u 2022. godini

Tablica 3.2.4. Države u koje se izvozio opasni otpad koji podliježe notifikacijskom postupku u 2022. godini

Tablica 3.2.5. Izvoznici neopasnog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku u 2022. godini

Tablica 3.2.6. Izvoznici opasnog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku u 2022. godini

Tablica 4.2.1. Količine uvezenog neopasnog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku u 2022. godini

Tablica 4.2.2. Količine uvezenog opasnog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku u 2022. godini

Tablica 4.2.3. Države iz kojih se uvozio neopasan otpad koji podliježe notifikacijskom postupku u 2022. godini

Tablica 4.2.4. Države iz kojih se uvozio opasan otpad koji podliježe notifikacijskom postupku u 2022. godini

Tablica 4.2.5. Uvoznici neopasnog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku u 2022. godini

Tablica 4.2.7. Uvoznici opasnog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku u 2022. godini

Tablica 5.2.1. Izvoz otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku u 2022. godini

Tablica 5.2.2. Države u koje se izvozio otpad koji ne podliježe notifikacijskom postupku u 2022. godini

Tablica 5.2.3. Vrste otpada koje su se 2022. godine izvozile u Tursku

Tablica 5.2.4. Vrste otpada koje su se 2022. godine izvozile u Sloveniju

Tablica 5.2.5. Vrste otpada koje su se 2022. godine izvozile u Italiju

Tablica 5.2.6. Najveći izvoznici otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku u 2022. godini

Tablica 6.1.1. Usporedba uvezenih količina otpada po vrstama za 2021. i 2022. godinu

Tablica 6.2.1. Uvoz otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku u 2022. godini

Tablica 6.2.2. Usporedba izvoza i uvoza najčešće zastavljenih vrsta otpada u prekograničnom prometu otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku u 2022. godini

Tablica 6.2.3. Države iz kojih se uvozio otpad koji ne podliježe notifikacijskom postupku u 2022. godini

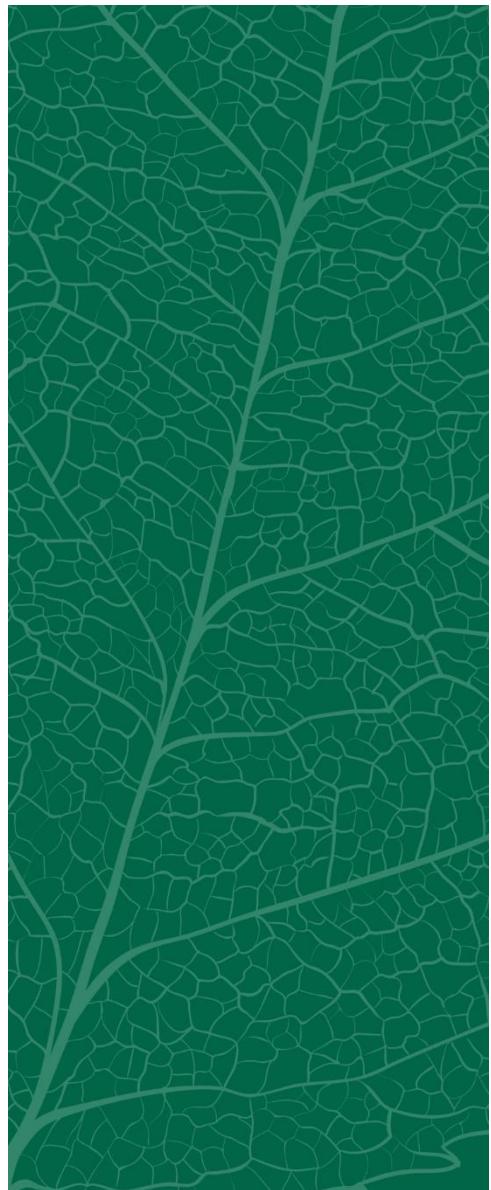
Tablica 6.2.4. Vrste otpada koje su se 2022. godine uvozile iz Bosne i Hercegovine

Tablica 6.2.5. Vrste otpada koje su se 2022. godine uvozile iz Mađarske

Tablica 6.2.6. Vrste otpada koje su se 2022. godine uvozile iz Slovenije

Tablica 6.2.7. Najveći uvoznici otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku u 2022. godini

Tablica 7.3.1. Završeni postupci nezakonitih pošiljki otpada u 2022. godini

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo gospodarstva
i održivog razvoja

Radnička cesta 80, 10000 Zagreb
Tel. + 385 1 4886 840
<https://mingor.gov.hr/>